

کاهش قیمت نفت
در بازارهای جهانی
با افزایش شدید موارد
کرونا در هند

وزارت خارجه به شهروندان کشور:

از سفرهای غیر ضروری به هند خودداری کنید

اطلاعات روز: همزمان با افزایش موارد ابتلا به ویروس کرونا در هند و وضع قرنطین و محدودیت بر رفت و آمد در این کشور، وزارت امور خارجه از شهروندان کشور خواسته است که از...

صفحه ۲

رییس پیشین تصدی مواد نفتی به سه سال حبس محکوم به مجازات شد

صفحه ۲

زنچیر پنهان قانون

صفحه ۳

هشدار مقام های محلی:

اگر کماندو خارج شود، ولسوالی «درقد» سقوط می کند

صفحه ۴

یادداشت روز

تبغات غفلت از پاندمی؛ از فاجعه‌ی هند عبرت بگیریم

حدود یک سال و نیم پس از آغاز شیوع پاندمی کووید ۱۹، جهان همچنان با این همه گیری مرگبار دست به یقه است. پس از ماه ها وضع و اجرای بی سابقه ترین تدابیر بهداشتی، قرنطینه های عمومی، محدودیت های گشت و گذار و سفر، با وصف آن که چندین نوع واکسین برای مهار این بیماری کشف و در میزان انبوه تولید و تزریق شده اما کماکان این نبرد پایان نیافته است. یکی از بارزترین مصادیق ضد حمله ای این پاندمی مرگبار در سرزمین پهناور شبه قاره ی هند اتفاق افتاده است.

پس از آن که هندوستان در پی وضع مقررات شدید قرنطینه و گشت و گذار موفق شد آمار روزانه ی ابتلا به این بیماری را به حداقل برساند، دولت و جامعه ی هند، برای مدتی تحت تأثیر بی پروایی یا اعتماد به نفس کاذب ناشی از یک دوره ی موفقیت آمیز مهار بیماری، در غفلتی ویران گر، تدابیر بهداشتی، جانب احتیاط و آمادگی برای برگشت مجدد بحران ابتلا و مرگومیر گسترده را از یاد برد...

۲

مجلس نمایندگان به حکومت: از تفری های هابی که وضعیت سیاسی کشور را بحرانی می کند، جلوگیری شود

۲

ترکیه در «روزها و ماه های آتی» به امریکا پاسخ می دهد

۶

مردی که ۲۲ نفر را عمدا به ویروس کرونا آلوده کرد در اسپانیا محاکمه می شود

اطلاعات روز: مردی اسپانیایی مبتلا به کووید ۱۹ قرار است به اتهام «آسیب عمدی به نزدیکان» از طریق آلوده کردن آنها به ویروس کرونا محاکمه شود...

۶

فرمانده پولیس «وازه خواه» بکتیکا در حمله ی طالبان کشته شد

۲

تواضع

تعامل کشورهای منطقه ای و شرکای کلیدی با افغانستان پس از سال ۲۰۲۱^(۱)

اطمینان در مورد ماهیت پایان دادن به جنگ، پیامدهای آن، پیامدهای درگیر شدن برای متحدان دیگر و همچنین امنیت منطقه، تلاش ناکافی بوده است. بنیاد فریدریش ایبرت به تازگی گزارشی را تحت عنوان «همسایگان از خلا متفرند؛ تعامل شرکای...

اتفاق توافقی نامه ایالات متحده و طالبان در فیبروری سال ۲۰۲۰ که لحظه ی مهم برای روابط بین المللی افغانستان بوده است، با اعلامیه ماه اپریل ۲۰۲۱ ایالات متحده مبنی بر خروج بدون قید و شرط از کشور تا سپتامبر سال جاری، مطابقت دارد. این توافق نامه در کاهش عدم

تواضع

جنون شعری «شاعر دو چرخه سوار»

کلیات اشعار عقیف باختری در چهارمین سالگرد او رونمایی شد

اسدالله عقیف باختری، شاعر و غزل سرای نامدار افغانستان، در نهم ثور ۱۳۹۶ از دنیا رفت. به باور اکثر صاحب نظران او بهترین غزل سرای دو دهه ی اخیر افغانستان بود...

۳

تحلیل

چرا باید درباره ی خشونت سخن گفت؟

مهم ترین پرسش در ارتباط با خشونت برای ما شاید این باشد که در برابر این حجم از خشونت افسارگسیخته چه می توان کرد؟ چه امکان هایی برای صرف نظر کردن از خشونت در برابر افراد قرار دارد؟ این حجم از خشونت از کجا ناشی می شود؟ چرا باید از خشونت نوشت و درباره ی آن حرف زد؟ به نظر می رسد یک رویکرد انتقادی به مسأله، پاسخ بسیاری از سوالات در این رابطه باشد!

پس از گذشت چند دهه از سلطه ی خشونت در جامعه ی ما، در یک سطح وسیع، همچنان خشونت و استفاده از آن مهم ترین ابزار سلطه ی گروه های بنیادگرا به خصوص طالبان در جامعه است. با این تفاوت که شیوه های اعمال آن پیچیده تر و سازمان یافته تر شده است. افغانستان همچنان یکی از مرگبارترین و خشونت بارترین کشورهای جهان برای زندگی است...

خانه موفقیت

The TOEFL HOUSE

Unlock the World with TOEFL

TOEFL Preparation

شعبه (کوته سنگی): کوته سنگی، گولابی دوخلافه، ایستگاه سابقه.
شعبه (برچی): برچی، ایستگاه مغازه، کوچه اول باغ خان.
شعبه (سلیم کلون): سرکد چهل متره، چهارراهی سلیم کلون.

0747 994 244
0745 651 844
0747 918 200

toeflhouse@gmail.com TOEFL House

ادامه‌یادداشت‌روز

کشوری با یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون جمعیت و بزرگ‌ترین تولیدکننده‌ی واکسین بیماری، اکنون در یک بحران تمام‌عیار فرو رفته است. در قریب به یک هفته‌ی اخیر، هر روز این کشور رکورد ابتلای روزانه‌ی جهانی را جایجا کرده و هر روز رکورد جدیدی به جا می‌گذارد؛ دست‌کم سه صد هزار ابتلا و دوونیم هزار مرگومیر در هر ۲۴ ساعت. هندوستان در یک فاجعه‌ی تمام‌عیار فرو رفته است. در یک هفته‌ی گذشته، دست‌کم دوونیم میلیون نفر مبتلای جدید ثبت شده و حدود ۲۰ هزار نفر زیر ضربات سریع شیوع این بیماری مرده‌اند. شفاخانه‌ها به‌خصوص در دهلی، پایتخت ۲۰ میلیونی، دچار کمبود شدید اکسیجن، تخت و تجهیزات عاجل در واحدهای عاجل و آی‌سی‌یو است. صدها بیمار هر روز به‌دلیل نبود اکسیجن و تخت خالی در بخش‌های عاجل و مراقبت‌های ویژه‌ی شفاخانه‌ها می‌میرند. دولت تمام امکانات نظامی و غیرنظامی‌اش را بسیج کرده تا بر وضعیت فایق آید اما بحران چنان عمیق و وسیع است که با امکانات نظامی و ملکی دستگاه دولت مهارشدنی نیست. این وضعیت کشوری است که فقط برای مدتی کوتاه، وضعیت آماده‌باش در برابر ضدحمله‌ی همه‌گیری را سست کرد. در یک سال و نیم گذشته، افغانستان از آن دست کشورهایی بود که به‌لحاظ صحت، آسیب‌های سبک و اندکی متحمل شد. هرچند تبعات شیوع ویروس، وضع شدن محدودیت‌های گشت‌وگذار و قرنطینه و تعطیلی‌های گسترده‌ی کسب‌وکارها، به‌لحاظ اقتصادی برای اقتصاد لرزان و ناپایدار کشور مهلک و کوبنده بود اما دست‌کم به‌لحاظ میزان ابتلا و آمار و مرگومیر ناشی از ابتلا به همه‌گیری، افغانستان در فهرست کشورهایی با کم‌ترین تلفات و تبعات صحتی قرار داشت. با این وصف، در یک دوره‌ی چهارماهه از آغاز سال خورشیدی ۱۳۹۹ تا ماه سرطان، شهرهای عمده‌ی کشور و مشخصاً کابل، وضعیت رقت‌باری را تحمل کرد. آمار مرگومیر روزانه افزایش یافت، مراجعه به شفاخانه‌ها سرسام‌آور بود و تبعات اقتصادی، اجتماعی و روانی ناشی از این وضعیت، جامعه‌ی جنگ‌زده و مستعد اضطراب افغانستان را درگیر کرد. پس از ماه‌ها کاهش چشمگیر در آمار روزانه‌ی ابتلا و مرگومیر ناشی از ابتلا به کرونا، اکنون این آمار رو به افزایش است. در روزهای اخیر، ثبت ۲۰۰ مورد ابتلا و حدود ۱۰ مورد مرگومیر ناشی از کووید در کشور، حکم زنگ هشدار را دارد که باید دولت و مردم به آن توجه کنند. می‌دانیم که آمار واقعی ابتلا و مرگومیر روزانه به‌دلیل محدودیت سیستم صحتی کشور در ثبت آن، اگرچه چندبرابر که دست‌کم دوبرابر آمار رسمی است. دولت افغانستان باید آمار روزانه‌ی ابتلا و مرگومیر ناشی از کووید را که هر روز رو به افزایش است به‌عنوان زنگ هشدار، جدی بگیرد. وضعیت هند به‌عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده‌ی واکسین به‌خصوص برای دولت و مردم افغانستان یک الگو است. هرنوع غفلت و بی‌اعتنایی در برابر مرگباری این همه‌گیری می‌تواند به یک فاجعه‌ی تمام‌عیار تبدیل شود. با توجه به تجربه‌ی نسبتاً موفق مبارزه با شیوع این بیماری در بهار و تابستان سال قبل در کشور، وضعیت به تصامیم دولت بستگی دارد زیرا نوع برخورد دولت با این بیماری و تصامیمی که در این خصوص گرفته می‌شود، تعیین کننده است. دولت باید هرنوع اقدام از افزایش دادن سرعت واکسیناسیون و وضع تدابیر بهداشتی تا احتمال وضع محدودیت‌های رفت‌وآمد و حتی قرنطینه‌ی عمومی را روی میز داشته باشد.

از تفرری‌هایی که وضعیت سیاسی کشور را بحرانی می‌کند، جلوگیری شود

مجلس نمایندگان به حکومت:

اطلاعات روز: سه روز پس از تعیین محمدداوود به‌حیث والی جدید فاریاب، مجلس نمایندگان می‌گوید که حکومت باید از تفرری‌هایی که وضعیت سیاسی کشور را «بحرانی» می‌کند، جلوگیری کند. میررحمان رحمانی، رییس مجلس نمایندگان که دیروز (دوشنبه، ۶ ثور) در نشست عمومی این مجلس صحبت می‌کرد، گفت که تفرری‌ها و به‌ویژه در رأس واحدهای اداری محلی باید با در نظر داشت شرایط و وضعیت حاکم کشور باشد. آقای رحمانی افزود: «حکومت باید از تفرری‌هایی که وضعیت سیاسی را بحرانی می‌سازد و حساسیت‌های فرقه‌ای را ایجاد می‌کند، جدا جلوگیری کند.» سه روز پیش اداره‌ی مستقل ارگان‌های محلی اعلام کرد که محمدداوود براساس پیشنهاد این اداره و منظوری رییس‌جمهور اشرف غنی به‌حیث والی جدید ولایت فاریاب تعیین شده است. قبل از این نقیب‌الله فایق والی این ولایت بود. آقای فایق در گذشته از نزدیکان مارشال عبدالرشید دوستم، معاون پیشین ریاست‌جمهوری

بود. تعیین‌شدن محمدداوود به‌عنوان والی جدید فاریاب با مخالفت شماری از ساکنان این ولایت و مارشال عبدالرشید دوستم، معاون پیشین ریاست‌جمهوری و عنایت‌الله بابر فرمند، معاون نخست شورای عالی مصالحه‌ی ملی مواجه شد. عبدالرشید دوستم در تاریخ ۳ ثور از مردم فاریاب خواسته بود که مانع معرفی محمدداوود به‌عنوان والی این ولایت شوند و از حق‌شان دفاع کنند. عنایت‌الله بابر فرمند هم در تاریخ ۳ ثور گفته بود که تغییر و تبدیل در ادارات یک اصل انکارناپذیر است، اما تغییراتی که به‌گفته‌ی او در یک شرایط حساس امنیتی و تاریخی بدون مشورت صورت بگیرد، «کمر جمهوری خواهان را می‌شکند.» به‌دنبال آن، در تاریخ ۴ ثور شماری از ساکنان شهر میمنه، مرکز فاریاب نسبت به تعیین محمدداوود به‌عنوان والی فاریاب اعتراض کردند. آنان خواهان ابقای نقیب‌الله فایق در این سمت شدند.

رییس پیشین تصدی مواد نفق به سه سال حبس محکوم به مجازات شد

جمهوری اسلامی افغانستان مقدار ۸۰۰۰ هزار تن گاز مایع را براساس نیازمندی توسط هیأت مختلط متشکل از ادارات حکومتی از ترکمنستان خریداری کرده بود تا این مقدار گاز مایع را در جریان سال‌های ۹۳، ۹۴، ۹۵ و ۹۶ از طریق ریاست تصدی مواد نفتی به ادارات نیازمند به فروش برساند. به‌گفته‌ی رسولی، پس از بررسی‌ها مشخص شده است که ریاست تصدی مواد نفتی ۱۰۶۶ تن گاز مایع را در زمان معین آن به فروش نرسانده و بدون در نظر داشت ضایعات، کسری و خطرات گاز مایع، به‌شکل ثابت نگهداری کرده است. او در ادامه افزود که از اثر اقدام نکردن به‌موقع

اطلاعات روز: دادستانی کل کشور اعلام کرده است که عبدالولید تمیم، رییس پیشین تصدی مواد نفتی به اتهام سوءاستفاده از صلاحیت‌های وظیفه‌ای به سه سال حبس و پرداخت ۵۷۴ هزار و ۲۲۱ دالر امریکایی محکوم به مجازات شده است. جمشید رسولی، سخن‌گوی دادستانی کل به روزنامه اطلاعات روز گفت که این حکم دو روز پیش (یکشنبه، ۵ ثور) در یک جلسه‌ی علنی دادگاه ابتداییه مرکز عدلی و قضایی مبارزه با جرایم سنگین فساد اداری صادر شده است. خود عبدالولید تمیم در این دادگاه حضور نداشته است. آقای رسولی همچنان گفت که دولت

رییس تصدی مواد نفتی برای فروش ۱۰۶۶ تن گاز مایع، بیش از ۵۶۹ هزار و ۹۵۰ دالر امریکایی به دولت خسارت وارد شده است. در همین حال، عبدالولید تمیم در یک یادداشت در صفحه‌ی رسمی فیسبوک اتهامات مطرح‌شده علیه خودش را رد کرده است. آقای تمیم نوشته است که گاز مایع در سال ۱۳۹۲ خورشیدی خریداری شده بود و او در جریان سال مالی ۱۳۹۵ خورشیدی به‌حیث رییس تصدی مواد نفتی تقرر حاصل کرده است. او همچنان نوشته است که گاز مایع به قیمت بلندتر از قیمت بازار خریداری شده بود و به همین دلیل برای مدت زیاد فروخته

وزارت خارجه به شهروندان کشور: از سفرهای غیرضروری به هند خودداری کنید

وزارت خارجه به شهروندان کشور:

از سفرهای غیرضروری به هند خودداری کنید

اطلاعات روز: هم‌زمان با افزایش موارد ابتلا به ویروس کرونا در هند و وضع قرنطین و محدودیت بر رفت‌وآمد در این کشور، وزارت امور خارجه از شهروندان کشور خواسته است که از سفرهای غیرضروری به هند خودداری کنند. وزارت امور خارجه دیروز (دوشنبه، ۶ ثور) با نشر اعلامیه‌ای گفته که موج تازه و خطرناک شیوع ویروس کرونا در هند به سرعت در حال گسترش است و شهرهای مختلف این کشور قرنطین و یا در آن‌ها محدودیت بر رفت‌وآمد وضع شده است. در اعلامیه آمده است که شهروندان کشور مقیم هند در صورت مواجه شدن با مشکلات با سفارت افغانستان در دهلی جدید و یا جنرال قونسلگری‌های کشور در ممبی و حیدرآباد به تماس شوند.

از سویی هم، وزارت خارجه گفته است آن عده از شهروندان کشور که در هند و دیگر کشورهای خارجی به‌سر برده و در حال بازگشت به افغانستان اند، باید در هنگام ورود به کشور تست «PCR» (آزمایش مینی بر عدم ابتلا به کرونا) را با خود داشته باشند. هند با شیوع شدید ویروس کرونا در روزهای اخیر روبه‌رو است. روز یکشنبه تعداد موارد ابتلا به این ویروس در یک شبانه‌روز در هند به ۳۹۴ هزار و ۶۹۱ نفر رسید که چهارمین روز متوالی ثبت رکورد جدید بیماری در این کشور بوده است. در حال حاضر بیمارستان‌ها در هند بیش از ظرفیت خود بیمار پذیرش کرده و کمبود دستگاه‌های اکسیجن در تمامی مراکز صحتی وجود دارد. دولت تمامی امکانات نظامی و غیرنظامی را برای رساندن اکسیجن به مراکز صحتی بسیج کرده است.

معتزمان در فاریاب:

مسئولان واحدهای اداری محلی باید به انتخاب مردم تعیین شوند

به‌گفته‌ی آقای فرمند مظاهره‌کنندگان با تقرر محمدداوود مخالفت کرده‌اند. در همین حال، آنان خواهان انتخابی شدن والیان، شهردارها و ولسوالان شده‌اند. باشندگان ولسوالی‌های چهارگانه‌ی اندخوی فاریاب گفته‌اند که والیان باید براساس انتخاب مردم خود ولایات و ولسوالان هم به انتخاب مردم خود ولسوالی‌ها تعیین شوند. کریم یورش، سخن‌گوی فرماندهی پولیس فاریاب نیز در صحبت با روزنامه اطلاعات روز تأیید کرد که باشندگان ولسوالی‌های چهارگانه‌ی اندخوی دیروز تظاهرات کرده بودند. او گفت که این تظاهرات مسالمت‌آمیز بوده و هم‌اکنون پایان یافته است. سه روز پیش اداره‌ی مستقل ارگان‌های

اطلاعات روز: شماری از باشندگان ولسوالی‌های چهارگانه‌ی اندخوی (قرغان، اندخوی، قرمقل و خان‌چارباغ) ولایت فاریاب در اعتراض به تعیین محمدداوود به‌حیث والی جدید این ولایت تظاهرات کرده‌اند. عنایت‌الله بابر فرمند، معاون شورای عالی مصالحه‌ی ملی و از اعضای حزب جنبش ملی اسلامی افغانستان به‌رهبری مارشال عبدالرشید دوستم در صفحه‌ی رسمی فیس‌بوک خود گفته است که آنان دیروز (دوشنبه، ۶ ثور) بر علیه تصمیم «خودسرانه»‌ی ارگ ریاست‌جمهوری مبنی بر تعیین والی جدید برای فاریاب تظاهرات کرده‌اند.

فرمانده پولیس «وازه‌خواه» پکتیکا در حمله‌ی طالبان کشته شد

اطلاعات روز: منابع محلی در ولایت پکتیکا تأیید می‌کنند که عبدالرحیم، فرمانده پولیس ولسوالی وازه‌خواه این ولایت در نتیجه‌ی حمله‌ی جنگ‌جویان گروه طالبان کشته شده است. شاه‌محمد آراین، سخن‌گوی فرماندهی پولیس پکتیکا به روزنامه اطلاعات روز گفت که این رویداد شام دو روز پیش (یکشنبه، ۵ ثور) در ساحه‌ی «هرجان» ولسوالی وازه‌خواه رخ داده است. آقای آراین افزود که طالبان زمانی بر موتر حامل فرمانده پولیس ولسوالی وازه‌خواه حمله کرده‌اند که او در حال اکمالات پاسگاه‌های پولیس در منطقه‌ی مرجان بوده است.

به‌گفته‌ی او، در جریان این درگیری به نیروهای دیگر پولیس تلفات وارد نشده است.

ولایت پکتیکا در جنوب‌شرق کشور از ولایت‌های ناامن است که جنگ‌جویان گروه طالبان در بخش‌هایی از این ولایت از جمله ولسوالی وازه‌خواه در ۱۹۰ کیلومتری شهر شرن، مرکز این ولایت حضور و فعالیت گسترده دارند.

حسین‌علی کریمی

مهم‌ترین پرسش در ارتباط با خشونت برای ما شاید این باشد که در برابر این حجم از خشونت افسارگسیخته چه می‌توان کرد؟ چه امکان‌هایی برای صرف‌نظر کردن از خشونت در برابر افراد قرار دارد؟ این حجم از خشونت از کجا ناشی می‌شود؟ چرا باید از خشونت نوشت و درباره‌ی آن حرف زد؟ به‌نظر می‌رسد یک رویکرد انتقادی به مسأله، پاسخ بسیاری از سوالات در این رابطه باشد.

پس از گذشت چند دهه از سلطه‌ی خشونت در جامعه‌ی ما، در یک سطح وسیع، همچنان خشونت و استفاده از آن مهم‌ترین ابزار سلطه‌ی گروه‌های بنیادگرا به‌خصوص طالبان در جامعه است. با این تفاوت که شیوه‌های اعمال آن پیچیده‌تر و سازمان‌یافته‌تر شده است. افغانستان همچنان یکی از مرگبارترین و خشونت‌بارترین کشورهای جهان برای زندگی است. یوتاما در تازه‌ترین گزارش خود در این زمینه، مقایسه‌ای میان داده‌های سه ماه نخست سال ۲۰۲۱ با سال گذشته انجام داده است. داده‌ها نشان می‌دهد که در سه ماه نخست امسال، تلفات غیرنظامیان ۲۹ درصد افزایش یافته است. همچنین در این مدت حدود ۵۷۳ غیرنظامی کشته و بیش از ۱۲۱۰ نفر دیگر در جریان خشونت‌ها زخمی شده‌اند. این در حالی بود که انتظار می‌رفت با شروع مذاکرات دوحه و گفت‌وگوهای صلح، سطح خشونت‌ها در کشور کاهش یابد. به‌نظر می‌رسد افغانستان همچنان درگیر خشونت سازمان‌یافته و افسارگسیخته‌ای است که قرار نیست به این زودی‌ها کاهش یابد.

آمارتیا سن در کتاب خود «هویت و خشونت» استدلال می‌کند، هنگامی که افراد تعلق خاطر قوی و انحصاری به یک گروه واحد را به‌دست می‌آورند، شرایط برای درگیری و خشونت مهیا می‌شود. به باور او قابل‌بودن به «هویت تک‌واره» حتی اگر در جهت اهداف صلح‌آمیز باشد، باعث نفرت و خشونت می‌شود. زیرا هویت انسان‌ها را مشتمل بر جنبه‌های مختلف و متکثر می‌داند و معتقد است چنین دیدگاهی باعث سوءتفاهم در جهان زیست ما می‌گردد. او معتقد است توهم تک‌هویتی به وسیله‌ی امیال خشونت پرورش یافته و تحریک می‌شود. سپس این توهم در خدمت مقاصد کسانی قرار می‌گیرد که علاقه‌مند به‌وجودآمدن چنین خشونت‌هایی هستند. سن معتقد است آگاهی منطقی از هویت‌های متعدد ما و گسست از نگاه تک‌خطی متحجر تک‌واره‌ای، علیه دسته‌بندی‌های تندرو می‌تواند به کاهش نفرت کمک کند.

نظام‌های استبدادی و تک‌صدایی، استعداد بیشتری برای اعمال خشونت دارند. چرا که

چرا باید درباره‌ی خشونت سخن گفت؟

تصور غالب این است که روایت آنها از همه‌چیز، روایت معتبر و کامل است. بنابراین از این زاویه به خود، مشروعیت اعمال خشونت را در برابر دیگری می‌دهند. گروه طالبان با بن‌مایه‌های دینی و اعتقادی از آن دست گروه‌های خشونت‌گرایی است که به‌صورت مشخص در استفاده از خشونت ید طولایی دارد. آن‌ها به‌دلیل ماهیت رادیکال خود در ماهیت‌زدایی مفهوم خشونت، نقش قابل توجهی داشته‌اند و زشتی اعمال و رفتار خشونت‌آمیز را با مفاهیم ایدئولوژیک معناداری کرده‌اند.

حکومت افغانستان نیز در استفاده از خشونت بی‌مهیا عمل می‌کند. این خشونت در دو سطح قابل تأمل است. بخشی از این خشونت شامل کنش و واکنش نیروهای نظامی است که به‌صورت فیزیکی انجام می‌شود و گاهی فراتر از مرزها و ارزش‌های اخلاقی وضعیت جنگی عمل می‌کنند. در سطح پنهان‌تر، این خشونت را می‌توان در اندیشه و باورهای قومی کارگزاران دولت که منجر به تبعیض و حذف سایر اقوام محروم می‌شود نیز مشاهده کرد. توزیع نابرابر امکانات و خدمات، توزیع ناعادلانه فرصت‌های اقتصادی، سیاسی و اجتماعی از مهم‌ترین مصادیق اعمال خشونت در این لایه است. سهمیه‌بندی کانکور بخشی از این نوع خشونت بود که با تئوریزه کردن قانون و مبناهای حقوقی، حکومت اقدام به تحمیل آن به بخشی از مردم کرد.

در سطحی دیگر از خشونت؛ ما با انواع مختلفی

در نمایش والی هرات، ساختار پنهانی از خشونت، نفرت و خشم وجود داشت که در خوش‌بینانه‌ترین حالت ممکن، می‌توان این طور تصور کرد که خود او نیز از وجود آن آگاهی نداشته است. اما به‌دلیل عادی‌شدن امر خشونت در زندگی روزمره‌ی ما و تکرار و گسترده‌ی آن در جامعه، به‌سادگی قابل مشاهده نیست.

از جنبه‌های خشونت در درون جامعه مواجهیم. در روزهای اخیر عکس‌هایی از برخورد والی هرات با برخی از اختطاف‌چیان در شبکه‌های اجتماعی منتشر شد که در واقع تلاش او برای بازنمایی قدرت و کنترل او بر اوضاع هرات را نشان می‌داد. این عکس‌ها، والی هرات را در حالی نشان می‌داد که فرد اختطاف‌چی با دستانی بسته بر زمین چهارزانو نشسته و سر و موهای او در دستان والی هرات است. چنین تصویر پیروزمندانه‌ای را تنها می‌توان در عکس‌های شکارچینی دید که بعد از روزها مشقت و تلاش در جنگل، بالاخره توانسته‌اند، بر شکار خود فایق آیند. از این‌رو به شکارانه‌ی این موفقیت، درحالی‌که تفنگ یا وسیله شکار

را در دست دارند و یک پای‌شان بر روی جنازه‌ی حیوان قربانی است، عکسی را به یادگار ثبت می‌کنند تا بعدها آن عکس را بر دیوار اتاق‌شان قرار دهند و درباره‌ی آن شکار برای دوستان خود افسانه‌سرای‌ها کنند. عکس‌های والی هرات، واکنش‌های زیادی در شبکه‌های اجتماعی ایجاد کرد. دو دیدگاه مسلط حول و حوش رفتار والی با اختطاف‌چیان به‌وجود آمد. برخی از کاربران شبکه‌های اجتماعی از رفتار و عمل والی حمایت کردند و بر این باور بودند که برخورد او با اختطاف‌چیان درست بوده است و او را به ادامه کارش تشویق کردند. برخی دیگر از کاربران عمل او را نکوهش کردند و معتقد بودند رفتار والی هرات غیراخلاقی و غیراصولی بوده است.

در نمایش والی هرات، ساختار پنهانی از خشونت، نفرت و خشم وجود داشت که در خوش‌بینانه‌ترین حالت ممکن، می‌توان این طور تصور کرد که خود او نیز از وجود آن آگاهی نداشته است. اما به‌دلیل عادی‌شدن امر خشونت در زندگی روزمره‌ی ما و تکرار و گسترده‌ی آن در جامعه، به‌سادگی قابل مشاهده نیست. اعمال خشونت در جامعه‌ی ما بسترهای قدسی، سیاسی، اجتماعی، حقوقی و ... فراوانی دارد. پربیراه نیست اگر بگوییم جامعه‌ی ما در طول چند دهه‌ی گذشته، مهم‌ترین دست‌آوردش، تولید خشونت، عادی‌سازی آن و معناداری از مفهوم خشونت

بوده است. این خشونت به حدی افسارگسیخته و عریان بوده است که تبدیل به بخشی از رفتار روزمره‌ی ما شده است.

من هیچ‌وقت فاجعه‌ی قتل فرخنده را در فضای شهری کابل از یاد نمی‌برم. قتل فرخنده اوج خشونت و نفرت پنهان و رفتار سادیسمی کسانی است که تمام ارزش‌های اخلاقی و شهری را زیر پای‌هایشان له کردند. این در حالی است که شهر بستر تفکر و نماد خلاقیت بشر امروز است. شهر میراث تمدن و فرهنگ گذشته است. قتل فرخنده، زوال تمام ارزش‌های انسانی، دینی و اخلاقی انسان افغانی بود. در حادثه‌ی قتل فرخنده، موجی از نفرت و خشم جوانان، کهنسالان و کودکان را ترغیب به اعمال خشونت می‌کرد. نفرت و خشونت که حتا مانع از آن نشد که بر پیکر بی‌جان او رحم کنند. به‌جز در موارد خشونت‌های سازمان‌یافته که عموماً توسط گروه‌های رادیکال و بنیادگرا اتفاق می‌افتد، در برخی موارد به‌نظر می‌رسد ما اقدام به خشونت می‌کنیم بی‌آن‌که بدانیم عمل ما نوعی از خشونت است؛ بی‌آن‌که بدانیم رفتار خشونت‌آمیز چگونه اراده و خرد ما را در کنترل خود دارد.

سطح دیگری از خشونت نیز در جامعه‌ی ما قابل مشاهده است که در موارد بسیاری، حتا آزردهنده‌تر از عمل خشونت‌آمیز است. این سطح از خشونت، بی‌تفاوتی به امر خشونت و رویداد خشونت در جامعه است. در حادثه‌ی فرخنده، جمعیت زیادی از افراد بی‌تفاوت به آنچه درحال رخ‌دادن بود، تنها نظاره‌گر ماجرا بودند. قباححت عمل آن‌ها در حدی بود که بسیاری از آنان با موبایل‌هایشان تنها به این علت ماجرا را دنبال می‌کردند که محتوا و کلیپی برای دوستان فیسبوک و شبکه‌های اجتماعی‌شان تولید کنند. این لایه از خشونت، بخشی جدایی‌ناپذیر از زندگی ماست و به‌وفور قابل مشاهده است. بسیاری از کسانی که در اعدام‌های صحرایی طالبان یا گروه‌های بنیادگرا بدون هیچ احساسی شرکت می‌کنند نیز در همین لایه قابل بحث هستند.

اتفاقی که این لایه از خشونت در فرد و جامعه ایجاد می‌کند، معناداری از امر خشونت و عادی‌سازی آن است. به موازات تکرار این لایه از خشونت و بی‌تفاوتی ما در مقابل آن، به مرور افراد و جامعه دچار انباشت خشونت و خشم خواهند شد. این انباشت خشونت به باروتی می‌ماند که هر لحظه می‌تواند رفتارها و نگرش‌های ما تحت‌تأثیر قرار دهد. در این لایه، امر خشونت‌آمیز در جامعه به مرور اعتبار اخلاقی و هنجاری پیدا می‌کند که در نهایت با گذشت زمان موجب همدلی عمومی جامعه و افراد با امر خشونت‌آمیز می‌گردد.

سخن‌های هاتف

فرض کنید کسی از شما می‌پرسد:

«اگر کسی فرزند خردسال شما را برباید و پس از چند روز شما موفق شوید آن فرد کودک‌ربا را گرفتار کنید، چه رفتاری با آن فرد کودک‌ربا خواهید کرد؟»

پاسخ شما چیست؟

این سوالی است که در این روزها بارها با عبارت‌های گوناگون در رسانه‌های مجازی مطرح شد. قصه از این قرار بود: عکسی از سید وحید قتالی، والی هرات، منتشر شد که در آن والی هرات پشت سر یکی از افراد متهم به کودک‌ربایی ایستاده و در هیئت یک مسئول خشمگین پنجه در موهای بلند آن متهم انداخته. متهم پیش پای او در حالت نشسته قرار دارد. عده‌ای از این حرکت والی هرات انتقاد کردند. اما جمعی بزرگ‌تر کار او را درست دانستند و همان سوال بالا را پرسیدند و به منتقدان یادآوری کردند که اگر پای کودک خودشان در میان بود، از والی چنان انتقادی نمی‌کردند.

حال، پرسشی هست که ما چرا به قانون نیاز داریم و چرا بعضی بندهای قانونی این‌قدر در حیات جمعی مردمان عصر ما اهمیت یافته‌اند. برای پاسخ دادن به این سوال‌ها نباید فقط به کتاب‌ها مراجعه کرد یا تنها از حقوق دانان مشوره خواست. یک روش مفید برای فهم درست این سوال‌ها و یافتن پاسخ راهگشا برای‌شان این است که خودمان در این باره فکر کنیم. این اندیشه‌وری شخصی از این جهت سودمند است که به آدم فهم عینی‌تری از قضیه می‌دهد و فرصتی فراهم می‌کند که هر کس روند طرح شدن و یا گرفتن یک قانون را در نزد خود بازسازی کند. این را شرح می‌دهم:

یک مورد مشخص را در نظر می‌گیریم؛ همین نقطه‌ی عزیمت قانونی معروف را که هر متهمی بی‌گناه فرض می‌شود تا آن وقت که در محکمه شواهد

زنجیر پنهان قانون

وقتی که والی هرات با خشم در موهای متهمان به آدم‌ربایی چنگ می‌اندازد، ما احساس رضایت می‌کنیم. اما دریغا که این کار او فقط لطمه زدن به قانونی است که بدون این رفتارها نیز ظرفیت مجازات مجرمان را دارد. زنجیر پنهان قانون بدون این خشونت‌های نمایشی نیز می‌تواند مجرم را در بند کند.

یک آدم بی‌تقصیر را مجازات می‌کنند؛ معلوم شد که شهادت گواهان همیشه راست نیست؛ معلوم شد که گاه حتا اقرار خود فردی که مجرم پنداشته می‌شود، اقرار درستی نیست. این خالیگاه‌ها و تنگناها انسان‌ها را در یک دوره‌ی طولانی به تدریج به این نتیجه رساندند که ما به یک نگرش و چارچوب متفاوت نیاز داریم که میزان خطای ما را پایین بیاورد و امکان ضایع شدن حقوق افراد را به کمترین حد برساند. انسان‌ها به تدریج دریافته‌اند که تغییر نگرش و تغییر چارچوب در این زمینه به نفع همگان است. نگرش‌ها و چارچوب‌های حقوقی روزگار ما پیشینه‌ی فکری و عملی درازی دارند. همین «فرض بی‌گناهی متهم تا زمان اثبات شدن جرمش» یک‌شبه طرح و خلق نشده است.

کسانی که می‌پرسند «اگر کودک‌ربا کودک خودت را می‌ربود، باز در وقت دستگیرشدنش فرض را بر بی‌گناهی او می‌گذاشتی؟» یک چیز مهم دیگر را فراموش می‌کنند: «اگر فرزند جوان شما متهم به کودک‌ربایی شود و همه بگویند همین جوان مقصر است، آن وقت چه؟» این سوال مایه‌ی اصلی تلاش‌هایی است که منجر

تحلیل

به ایجاد قانون همگانی شده‌اند. هرکدام از ما دوست داریم ضوابط اجتماعی مطابق تشخیص ما عمل کنند. اما در کشوری که سی و پنج میلیون جمعیت دارد، ممکن است سی و پنج میلیون تشخیص شخصی هم وجود داشته باشد. توافق بر سر داشتن قانون دقیقاً از همین جا آغاز می‌شود که تشخیص‌های شخصی ما مبنای نظم جامعه نباشند و در عوض‌شان «قانون» همه‌شمولی داشته باشیم که حداکثر امنیت و عدالت را برای همه‌ی ما تضمین کند. قانون عمومی و غیرشخصی نه مقدس است و نه عاری از خطا. این‌قدر هست که ما راه دیگری نداریم که کم‌هزینه‌تر و کم‌خطاتر باشد.

وقتی که والی هرات با خشم در موهای متهمان به آدم‌ربایی چنگ می‌اندازد، ما احساس رضایت می‌کنیم. اما دریغا که این کار او فقط لطمه زدن به قانونی است که بدون این رفتارها نیز ظرفیت مجازات مجرمان را دارد. زنجیر پنهان قانون بدون این خشونت‌های نمایشی نیز می‌تواند مجرم را در بند کند. قرار قانونی این است که ما طبق تشخیص‌ها و یقین‌های شخصی خود در برابر متهم عمل نکنیم و بگذاریم اهمیت قانون در جامعه کم-کم پا بگیرد. مبنای قانون این نیست که همه بی‌گناهند یا هیچ اتهامی درست نیست. مبنای قانون این است که اگر نمی‌خواهیم اتهام‌ها و مجازات‌ها سبب تضییع حقوق افراد شود (در آن مواردی که افراد واقعاً بی‌گناهند)، باید همه بپذیریم که اتهام‌ها و گواهی‌ها و تشخیص‌ها به یک سیستم غیرشخصی قانونی سپرده شوند و استواری و صحت‌شان در آن دستگاه مورد آزمون قرار بگیرد. برهم زدن این سیستم و این دستگاه، حتا در مواردی که این کار سبب مجازات شدن مجرم واقعی شود، به نفع هیچ کس نیست. چرا که ما را به همان عصری برمی‌گرداند که عیب‌های محکمه‌ی صحرایی هنوز برای بشر مکشوف نشده بود.

تعامل کشورهای منطقه‌ای و شرکای کلیدی با افغانستان پس از سال ۲۰۲۱ (۱)

فاطمه فرامرز

انعقاد توافق‌نامه ایالات متحده و طالبان در فبروری سال ۲۰۲۰ که لحظه‌ی مهم برای روابط بین‌المللی افغانستان بوده است، با اعلامیه ماه اپریل ۲۰۲۱ ایالات متحده مبنی بر خروج بدون قید و شرط از کشور تا سپتامبر سال جاری، مطابقت دارد. این توافق‌نامه در کاهش عدم اطمینان در مورد ماهیت پایان‌دادن به جنگ، پیامدهای آن، پیامدهای درگیر شدن برای متحدان دیگر و همچنین امنیت منطقه، تلاش ناکافی بوده است.

بنیاد فریدریش ایبرت به‌تازگی گزارشی را تحت عنوان «همسایگان از خلا متنفرند؛ تعامل شرکای منطقه‌ای و کلیدی با افغانستان پس از سال ۲۰۲۱» نشر کرده که توسط تیمور شاران و اندرو واتکینز تهیه و نوشته شده است. در آن پیامدهای خروج آمریکا و مذاکرات صلح افغانستان، منافع استراتژیک و چالش‌های ذینفعان درگیر در افغانستان و همچنان نتیجه و پیامدهای امنیتی منطقه را بررسی کرده است.

مقدمه

ایالات متحده در فبروری سال ۲۰۲۰ یک توافق‌نامه سیاسی با طالبان امضا کرد که پایه و اساس خروج نظامی غرب از افغانستان را پس از نزدیک به دو دهه مداخله، دولت‌سازی و حمایت مالی، ایجاد کرد. این توافق‌نامه (و فعالیت‌های دیپلماتیک بعدی ایالات متحده و خروج نیروهای نظامی که تا پایان دوره دولت ترمپ پیش رفت) طیف گسترده‌ای از انتقادات را از رهبران افغانستان از جمله رییس‌جمهور اشرف غنی، کشورهای تمویل‌کننده و شرکای ناتو و کشورهای منطقه‌ای به دنبال داشت. وقایع باعث شد تا همه بازیگران به‌طور جدی تأثیر یک تغییر چشم‌گیر بالقوه در دیدگاه‌ها در تعامل ایالات متحده را مورد بررسی قرار دهند. درحالی‌که دولت بایدن در ماه اپریل قصد خود را برای

خروج بدون قید و شرط نیروهای نظامی اعلام کرد (و باعث اقدام مشابه از سوی ناتو شد)، اما در مورد میزان کمک‌های امنیتی ایالات متحده و اروپا، آینده ناشناخته مانده است. آینده افغانستان بعد از سال ۲۰۲۱ بسیار نامشخص است. با توجه به حوادث سال گذشته، این گزارش موضوعی یافته‌های پروژه‌ی بررسی سناریوسازی و برنامه‌ریزی سیاست در مورد چندین کشور منطقه‌ای افغانستان و همچنین تعامل اتحادیه اروپا (یا ناتو) را با خروج ایالات متحده کاهش کمک‌ها آن در آینده را پیش‌بینی می‌کند.

این پروژه بحث در میان مجموعه‌ای متنوع از مقامات فعال و پیشین، رهبران جناح‌های سیاسی، دانشمندان و متخصصان موضوعات مربوط به نه قدرت مختلف را که همسایه افغانستان هستند، تسهیل کرد. این بحث‌ها، مشاوره‌های تخصصی و بررسی دقیق ادبیات، زمینه را برای مجموعه‌ای از نه «خلاصه پالیسی» فراهم آورد که رویکردهای کشورهای همسایه را در مورد چالش‌های سیاسی، اقتصادی و امنیتی که احتمالاً در سال‌های آینده افغانستان و منطقه را تحت تأثیر قرار خواهد داد، بررسی کرده‌اند.

دیدگاه‌ها و ساختارهای تشویقی کشورهای همسایه متفاوت است: اختلافات فاحشی در مورد آینده افغانستان، نحوه تعامل با این کشور و فضای سیاسی مترکم آن و چگونگی پاسخ‌گویی به چالش‌هایی که می‌تواند در سراسر منطقه گسترش یابد، وجود دارد. برخی از این دیدگاه‌ها به برداشت طولانی‌مدت تهدید و تفکر مخرب برد-بخت برمی‌گردد. به نظر می‌رسد ارزیابی‌های دیگر در چند سال گذشته یا حتی اخیراً در پاسخ به تغییر خط‌مشی در ایالات متحده تکامل یافته است. با این حال، چندین زمینه مشترک نیز ظاهر شده است؛ بسیاری از دولت‌ها که در آینده افغانستان سرمایه‌گذاری کرده‌اند، نگرانی‌های مشابه، پیش‌بینی‌ها و حتی محدودیت‌های سیاسی

است که کدام کشورها ممکن است خدای خروج آمریکا را پر کنند، تا چه حدی و در نتیجه چه پویایی‌های منطقه‌ای جدیدی، پدیدار می‌شود. اتحادیه اروپا با چند کشور عضو واقعا نگران ثبات منطقه‌ای‌اند. با این حال، این نگرانی‌ها با واگرایی در منافع ایالات متحده و وزن نابرابر واشنگتن در چارچوب مأموریت ناتو در افغانستان پیچیده است. اما عدم اطمینان موجود در این دوره انتقالی دلیل نمی‌شود که قدرت‌های اروپایی و منطقه‌ای را از آمادگی در برابر چالش‌های بالقوه، به رسمیت شناختن همگرایی احتمالی منافع منطقه‌ای در افغانستان و تعهد دیدار مشترک آنها باز دارد.

خط‌السیبر متارکه

نیروی جاذبه واشنگتن

ایالات متحده در نیمه دوم سال ۲۰۱۸ تغییر سیاست را با تبعات گسترده برای افغانستان و منطقه اطراف آغاز کرد. پس از نزدیک به یک دهه تلاش آرمان‌گرایانه برای کساندن طالبان به گفت‌وگوهای صلح، ایالات متحده امتیاز مهمی داد: نشستن با گروه شورشی برای گفت‌وگوهای دوجانبه بدون درگیر شدن کابل. سایر تمویل‌کنندگان عمده، از جمله شرکای ناتو نیز به همین ترتیب از مشارکت محروم و از اطلاعات کافی در این زمینه برخوردار نبودند. بعدِ بیش از یک سال مذاکره مستقیم، ایالات متحده و طالبان در فبروری ۲۰۲۰ به توافق سیاسی رسیدند. این معامله پیرامون یک جدول زمانی که نوید خروج نظامی خارجی - از جمله نیروهای همه کشورهای عضو مأموریت ناتو - را می‌داد، منعقد شد. در عوض، طالبان متعهد شدند که از گروه‌های تروریستی که ایالات متحده را تهدید می‌کنند، میزبانی یا پشتیبانی نکنند و گفت‌وگو با دولت افغانستان را آغاز کنند.

دو طرف درگیر افغان از سپتامبر ۲۰۲۰ مذاکره را آغاز کرده‌اند. با این وجود، آنها تاکنون فقط در مراحل مقدماتی به کندی پیش رفته‌اند - در حالی‌که خشونت در سراسر کشور ادامه دارد و عواقب مهلکی برای غیرنظامیان، به ویژه حملات هدفمند به روزنامه‌نگاران، فعالان جامعه مدنی، قضات، وکلا و علمای دین را در پی دارد. همه‌ی این تحولات در حالی رخ داده است که زمان ضرب‌الاجل توافق ایالات متحده و طالبان برای خروج نیروهای خارجی که قرار است تا اول ماه می ۲۰۲۱ تکمیل شود، به پایان رسیده است. بایدن، رییس‌جمهور ایالات متحده سرانجام در در ۱۴ اپریل اعلام کرد که نه تنها نیروهای نظامی باقی مانده خود را (با هماهنگی با شرکای مأموریت ناتو) بیرون می‌کند، بلکه این کار را تا ماه سپتامبر

بدون قید و شرط انجام می‌دهد. از همان ابتدا صداهایی در داخل افغانستان، در میان شرکای ناتو، سایر کشورهای بزرگ تمویل‌کننده و متحدان، و محافل سیاست خارجی آمریکا از رویکرد ایالات متحده انتقاد کرده‌اند. آنها استدلال می‌کنند که این دولت اهرم فشار را از دولت افغانستان ربود و آن‌را مجبور به مذاکره کرد و این در حالی بود که این امر باعث ایجاد اعتبار بین‌المللی و مشروعیت طالبان می‌شود. حتی مدافعان ایالات متحده از رویکرد ابراز نگرانی کردند، زیرا ترمپ به کاهش پی‌دربی نیرو از افغانستان دستور داد در حالی‌که شواهد نشان می‌دهد که طالبان هنوز به برخی از تعهدات اصلی خود در توافق‌نامه با ایالات متحده عمل نمی‌کند.

همزمان با این، ایالات متحده پی در پی سیگنال‌هایی را به دولت افغانستان ارسال کرد که از سال ۲۰۰۱ میلادی تا اکنون بیش از هر زمان دیگری مایل است که تعهدات مالی خود را - که برای تأمین بودجه نیروهای امنیتی افغانستان ضروری است - افزایش دهد. ایالات متحده در پاسخ به بن‌بست سیاسی در مورد نتایج اختلاف برانگیز انتخابات ریاست جمهوری افغانستان در مارچ ۲۰۲۰، رهبران سیاسی افغانستان تهدید کرد از اختلاف به سرعت حل نشود و مقدمات مذاکرات صلح آغاز نشود. یک میلیارد دلار از کمک‌هایش به افغانستان را قطع خواهد کرد. در موارد دیگر، ایالات متحده محدود شدن قدرت دولت افغانستان در دفتر ریاست جمهوری را به‌سختی مورد قضاوت و انتقاد قرار داد. این موضع سرزنش زمانی به اوج خود رسید که ایالات متحده در جنوری و مارچ ۲۰۲۱ پیشنهادات جسورانه‌ای را برای ایجاد یک دولت موقت متشکل از سیاست‌مداران برجسته افغانستان و طالبان ارائه داد. و به‌رغم سخنان ایالات متحده در مورد ادامه همکاری، تعهدات آنها برای دوره‌ی پس از خروج همچنان مورد پرسش است.

پیامدهای زنجیره‌ای متارکه

همه موارد فوق به‌ویژه در میان سایر کمک‌کنندگان و حامیان دولت افغانستان پیامدهای زنجیره‌ای داشته است. همان‌طور که طی سال گذشته آشکار شد که دولت ترمپ مصمم است که پشتیبانی خود از کابل را به طور قابل توجهی کاهش دهد، سایر کمک‌کنندگان از جمله اتحادیه اروپا بحث‌هایی را - عمدتاً به‌صورت خصوصی، اما با بحث‌های عمومی در پارلمان‌های چندین کشور اروپا - آغاز کردند که چگونه ممکن است کاهش کمک ایالات متحده، گزینه‌های آنها را برای ارائه حمایت در آینده محدود کند. بنا بر اشاره برخی از مقامات، چندین کشور تعهدات خود را بعد از مشاهده نوعیت

نبود اطمینان روز افزون در مورد جدول زمانی نظامی ایالات متحده/ ناتو و از هم‌گسیختگی غرب باعث ایجاد سردرگمی، نگرانی و تنظیم سریع در میان کشورهای همسایه افغانستان و بازیگران منطقه‌ای شده و «مجموعه امنیت منطقه‌ای» را پیچیده می‌کند. به‌عنوان مثال روسیه، ایران و چین همه ترمپ صریح و رسمی دیپلماتیک خود با طالبان را افزایش داده‌اند. روسیه حتی از کنفرانس صلح «بین افغانی» بین طالبان و ده‌ها سیاستمدار مخالف افغانستان در سال ۲۰۱۹ حمایت مالی کرد که دولت افغانستان آن‌را «خیانت» اعلام کرد.

شیوه فعالیت کماندو طوری است که برای عملیات به ساحات مختلف کشور اعزام می‌شود، اما در جایی برای زمان طولانی مستقر نمی‌شوند. اما به گفته‌ی او فعلاً چون اوضاع امنیتی در این ولسوالی خوب نیست، هنوز رهبری قول اردو در مورد خروج یا نیروهای کماندو از این ولسوالی تصمیم نگرفته است: «وظیفه کماندو این است که هدف را می‌زند و پس بیرون می‌شود. اما کماندوهای ما نظر به شرایط فعلاً در آنجا مستقر هستند. فعلاً کدام جای نگرانی نیست.»

او اضافه کرد که پیش از این نیز یک بار تصمیم گرفته شده بود که کماندو از این

پیشرفته از قبیل لایزر و دوربین شب مجهز هستند. بدین لحاظ نیروهای امنیتی و نظامی در صورت خروج بلوک کماندو حاضر به اجرای وظیفه در این ولسوالی نیستند. بنابراین از مقامات محترم ذیصلاح خواهشمندیم که جهت جلوگیری از سقوط احتمالی و بروز فاجعه انسانی در مورد خروج بلوک کماندو تجدید نظر کنند.» ولایت تخار تحت پوشش امنیتی قول اردوی ۲۱۷ پامیر است.

عبداله‌ادی نظری، سخن‌گوی قول اردوی پامیر به روزنامه اطلاعات روز گفت که تاکنون این تصمیم نهایی نشده است. سخن‌گوی قول اردوی پامیر می‌گوید که

ارکان کندک شش اردوی ملی، فرمانده پولیس و آمر امنیت ملی این ولسوالی در آن حضور داشتند نوشته شده و تمامی این مقامات پای آن امضا کرده‌اند.

در این مکتوب همچنان آمده است: «ولسوالی درقد مرکز فرماندهی و سوق اداری دشمن در سطح ولایت تخار بوده و نیز دشمن در این ولسوالی با سلاح‌های

اگر کماندو خارج شود، ولسوالی «درقد» سقوط می‌کند

هشدار مقام‌های محلی:

لطف‌علی سلطانی

مقام‌های ملکی و نظامی ولسوالی درقد ولایت تخار از خروج احتمالی نیروهای کماندو و به دنبال آن سقوط این ولسوالی ابراز نگرانی کرده است.

در مکتوبی که شورای نظامی این ولسوالی به فرماندهی پولیس این ولایت نوشته و یک نسخه‌ی آن در اختیار روزنامه اطلاعات

روز قرار گرفته، آمده است که به دلایل چون کمبود نیرو، مسدودبودن راه‌هایی مواصلاتی و بازبودن کمر بند امنیتی شهر «در این شرایط حساس جنگی» حفظ ولسوالی درقد بدون موجودیت بلوک کماندو ناممکن است.

این مکتوب در جلسه‌ی شورای نظامی این ولسوالی که سرپرست ولسوالی، رییس

گزارش

جنون شعری («شاعر دوچرخه‌سوار»)

کلیات اشعار عقیف باختری در چهارمین سالگرد او رونمایی شد

عباس اسدیان

اسدالله عقیف باختری، شاعر و غزل‌سرای نامدار افغانستان، در نهم‌مهر ۱۳۹۶ از دنیا رفت. به باور اکثر صاحب‌نظران او بهترین غزل‌سرای دو دهه‌ی اخیر افغانستان بود. باختری در سال ۱۳۴۱ هجری در ولایت بلخ به دنیا آمده بود و تا آخر عمر در همان‌جا زیست. شام پنج‌شنبه چهره‌های فرهنگی و دوستان او برنامه‌ای را به مناسبت تجلیل از چهارمین سالگردش، و نیز به مناسبت رونمایی کلیات اشعار او، برگزار کردند.

باختری در رشته‌ی زراعت در دانشگاه کابل درس خوانده بود. او که یک شاعر انزواطلب بود و از این‌رو چندان اهل رسانه و انجمن هم نبود، اولین مجموعه شعرش را در سال ۱۳۸۲ به چاپ رساند. از عقیف باختری مجموعه‌های «آوازهای خاکستری»، «من با زبان دریا»، «با یک پیاله چای چطوری، عزیز من؟»، «دو بوسه سیب»، «صد غزل» و «پدر شعر جهان» منتشر شده است. همچنین، کلیات اشعار او تحت عنوان «زندگی در قمار می‌گذرد» در سال ۱۳۹۸ نشر شده بود که به دلیل قرنطینی و وضعیت کرونایی رونمایی از آن تا چند روز قبل به تعویق افتاده بود. باختری در زندگی‌اش به افتخاراتی چون گزیده‌شده به‌عنوان شاعر ویژه ده سال اخیر در افغانستان، دریافت جایزه ویژه جشنواره بین‌المللی فجر از کشور ایران، دریافت مدال عالی دولتی از طرف رییس‌جمهور اشرف غنی و تجلیل ویژه والی و فرهنگیان بلخ از او برای یک عمر فعالیت ادبی نایل شد.

شاعر انقلابی و نشان‌دهنده شکست‌ها

سیدرضا محمدی، شاعر و پژوهشگر، در گفت‌وگو با روزنامه اطلاعات روز در مورد اندیشه و اشعار عقیف باختری می‌گوید «عقیف، یک شاعر انقلابی بود، هم‌رمز مبارزان شعله‌ای چون پویا هزاره و داوود سردمد. بعد از این‌که همه رقبا اعدام شدند، او منزوی شد و شعرش وارد عمق تازه‌ای شد که مسأله‌اش انسان بود؛ انسان در روزگار معاصر. از این‌رو، بیش از دعوی عدالت، دعوی شناخت خود انسان دغدغه‌اش شد: عمری خلاف مردم خوش‌پوش خوش‌خیال/ در دل غم زمانه گرفتم گریستم.» باختری بر نسل عظیمی از شاعران هم‌عصر و بعد از خودش تأثیر گذاشته است. اگرچند در غزل‌سرای او و شگردهای خاص خودش را دارد اما این‌حال بعضی شاعران جوان از شگردهای او در غزل‌سرای پیروی می‌کنند.

مهدی سرباز، شاعر و پژوهشگر، که مقدمه‌ی کلیات اشعار باختری

«ذهن باختری بسیار فعال و خلاق بود و چیزهای خلق می‌کرد که به هیچ‌وجه نمی‌توان گفت تداعی‌ای از عالم بیرون است. درحالی‌که در مورد بقیه شاعران این موضوع چندان صدق نمی‌کند؛ زیرا چیزی را که می‌سرایند تداعی‌شده از عالم بیرون‌اند.»

عقیف باختری به «شاعر دوچرخه‌سوار» مشهور است. او را عموماً به‌عنوان بهترین غزل‌سرای سال‌های پسین می‌شناسند.

را نوشته است، می‌نویسد: «...ماهیت زندگی عقیف باختری و شعر او چون افسانه‌ی سیزیف براساس شکستی پی‌درپی، اما آگاهانه، بنا شده است. ماهیتی که بعضی آن را نهلستی دانسته و عده‌ای دیگر برداشتی انزواطلبانه از شعر و شاعرش عنوان کرده‌اند. اما چنین زندگی‌ای که براساس شکستی آگاهانه پی‌ریزی می‌شود، تنها از یک شاعر برمی‌آید. در زمانه‌ای که از دو روی واقعیت که شکست و پیروزی است، بسیاری می‌کوشند پیروزی را به رخ مردم بکشند، شاعر همه‌ی توانش را می‌گذارد تا شکست‌ها را نشان دهد.» در همین زمینه آقای سرباز می‌نویسد «زمانی که رهبران جامعه پیروزی‌شان را با دادن مدال جشن می‌گیرند و به آن افتخار می‌کنند، عقیف باختری سربازی را به شما نشان می‌دهد که جز هیچ و نابودی از او نمانده است و این وارد کردن خودسرانه‌ی «شکست و تباهی» در سیر جهان نیست، بلکه حقیقتی است که لا‌پوشانی شده: مردی که جبهه رفت و پس آمد به افتخار/ سرباز مرده‌ای است که آورده یک مدال.» مهدی سرباز در ادامه نوشته است: «عقیف باختری نه تنها در شعر، بلکه در زندگی خویش نیز چنین شکستی را با جان و دل پذیرفت و متقبل شد و با افتخار پذیرفت که جزو قشر فرودست جامعه باشد. اما برای رسیدن به امتیازهایی که از خون دیگران به‌دست آمده، در صف رجاله‌های زمانه‌ی خود نباشد. برای همین در زمانی که بسیاری از نویسندگان هم‌دوره‌اش با وصل شدن به حلقه‌ی قدرت از امتیازهای بسیاری برخوردار شدند، او با پشت‌پازدن به چنین روابطی «شاعر دوچرخه‌سوار» لقب گرفت. او تمام زندگی‌اش را به پای ادبیات گذاشت تا آن روی حقیقت را نشان دهد که شکست است.»

جنون شعری

باختری یک‌بار گفته بود بهترین متن‌ها برای مطالعه خواندن شعر روی دیوارهای شهر است. این سخن بیان‌گر نکته‌ای مهم در کار شعری باختری است، زیرا نشان می‌دهد که یک شاعر نباید صرفاً به توصیف «زلف یار» بپردازد. برای باختری متن جامعه و نقد وضع موجود سوژه‌ی مهم‌تر از توصیف می و معشوق است (از قضا توصیف می و معشوق چیزی است که اکثریت شاعران ما اسیر آن شده‌اند و گویا غیر از آن چیزی دیگر را نمی‌بینند). گذشته از این، باختری در شعرهایش ابداعات و خلاقیت‌های فراوان به خرج داده و این نشان می‌دهد که سوژه‌های شعری او صرفاً محدود به عالم بیرونی نبوده است. «ذهن باختری بسیار فعال و خلاق بود و چیزهای خلق می‌کرد که به هیچ‌وجه نمی‌توان گفت تداعی‌ای از عالم بیرون است. درحالی‌که در مورد بقیه شاعران این موضوع چندان صدق نمی‌کند؛ زیرا چیزی را که می‌سرایند تداعی‌شده از عالم بیرون‌اند.»

نصیر آرین، استاد دانشگاه و پژوهشگر در حوزه ادبیات، در مورد محتوای اشعار باختری می‌گوید «باختری به واسطه قوه‌ی تخیل شعر می‌گفت نه به واسطه خیال، درحالی‌که قریب به هفتاد درصد شعرای ما به واسطه قوه خیال شعر می‌گویند.» آقای آرین توضیح می‌دهد «شعرهایی که با خیال سروده می‌شوند لزوماً خیلی عمیق نیستند و بار معنایی چندان هم ندارند. زیرا در این نوع شعرها بیشتر به وزن و قافیه توجه می‌شود نه به محتوای شعر، و اتفاقاً خیلی‌ها می‌توانند براساس قوه خیال شعر بسرایند. اما اشعاری که به واسطه تخیل سروده می‌شوند اشعار عمیق هستند. زیرا تخیل خودش همچون نیرویی به مثابه‌ی نبوغ عمل می‌کند. باختری جنون شعری داشت.»

آقای آرین درباره‌ی ویژگی اشعار باختری می‌گوید «گفت‌مان‌سازی از ویژگی‌های برجسته‌ی اشعار باختری است. زبان او در شعرش گفت‌مان‌سازی می‌کند و این مهم‌ترین ویژگی شعرهای او است. از طرف دیگر، زبان تبدیل به ابزاری برای ترجمه‌ی امیال او شده است. زبان، کفاف درد او را نمی‌دهد و از سپهر نشانه‌ای‌اش طغیان می‌کند و برای همین است که جهان‌های ممکن ادبی در شعرهای او شکل می‌گیرد، جهان‌هایی که هرکدام دردهای او و همین‌طور درک او را از وضع موجود بیان می‌کند.»

اواخر سال ۲۰۲۰ چندین کشور اروپایی علاقمندی خود برای یک روند صلح متنوع تر در میان رهبران سیاسی افغانستان را نشان دادند و به رییس‌جمهور غنی فشار آوردند تا فضای ایجاد صلح را با عبدالله و دیگران تقسیم کند. در فبروری ۲۰۲۱ زمانی‌که روند تحت هدایت ایالات متحده متوقف شد، روسیه اعلام کرد که قصد دارد مسیر مذاکرات بین‌افغانستانی را که رییس‌جمهور غنی و مقامات دولت او دو سال پیش به عنوان «خیانت» شناخته شد، در مسکو کوتاه کند.

دولت بایدن؛ امید یا تردید

جدیدا دولت ایالات متحده مسیر سیاست آغاز شده توسط ترامپ و مقامات ارشد او را تا حدودی تغییر داده است و ممکن است هنوز هم کمک‌های غربی به دولت محاصره‌شده افغانستان (نظامی، مالی و ...) گسترش یابد. اما از زمان انتشار این گزارش، اعلامیه واشنگتن مبنی بر خروج بدون قید و شرط نیروهای نظامی فقط ممکن است آمادگی کشورهای منطقه را برای سناریوهای بدترین حالت افزایش دهد. علاوه بر این، رییس‌جمهور جو بایدن مدت‌هاست که از اهداف سیاست حداقلی در افغانستان طرف‌داری می‌کند. گرایش‌های طولانی مدت امنیت ملی بایدن همراه با یک تغییر دشوار اما قابل لمس در ایالات متحده و الگوی سیاست خارجی اروپا، احتمال دارد که مسیر کلی جدا شدن ایالات متحده از افغانستان در میان مدت و بلند مدت را دوام‌دار کند. و چنانچه‌که ایالات متحده می‌رود، کشورهای اروپایی متمایل یا ملزم به پیروی از آن هستند.

بیانات چندین مقام ارشد اروپایی حاکی از آن است که بی‌صبری در مورد افغانستان نشان دهنده‌ی دو روی یک سکه است: نه تنها خستگی مقامات ناامید از کارایی محدود دولت افغانستان و پیشرفت آن در زمینه مبارزه با فساد، حقوق و توسعه، بلکه همچنین احساس خستگی گسترده‌تری در میان سیاستمداران منتخب و حوزه‌های انتخابیه آنها وجود دارد. تعدادی از این مقامات به‌طور خصوصی اعتراف کرده‌اند که به‌رغم نگرانی‌های بشردوستانه و حقوق بشری دولت‌های اروپایی (و ترس از این‌که روند صلح امریکا زمینه را برای وخامت هر دو فراهم کرده است)، اظهارنظر علنی جهت تخصیص ادامه‌ی سطح بالای کمک مالی، برای دولت‌ها دشوار خواهد بود. فراتر از نگرانی‌های لوجستیکی و امنیتی تداوم یک مأموریت ناتو در افغانستان پس از امریکا، بسیاری از کمک‌کنندگان فعلی دلایل سیاسی نیز دارند که به سمت جدا شدن از کار نیز گرایش دارند. در اواخر مارچ ۲۰۲۱ پارلمان آلمان مدت قانونی را برای شرکت در مأموریت ناتو در افغانستان به مدت کمتر از یک سال تمدید کرد و در حالی‌که برخی از مقامات ارشد اعلام کردند هنوز شرایط برای خروج مناسب نیست، آنکارا مرکز از طرح خود مشروط بر این‌که آیا متحدان (منظور امریکا) آن را ضروری می‌دانند، جلوگیری کرد. لازم به یادآوری است که سال‌ها قبل از تلاش‌های صلح به رهبری ایالات متحده و برنامه‌ریزی برای خروج، تعدادی از کشورهای کمک‌کننده به ارتش، مأموریت را ترک کرده بودند، به میزان قابل توجهی کاهش یافته بودند و یا تحت فشار ایالات متحده باقی مانده بودند.

ادامه دارد...

گزارش

محمدیعقوب نظری، عضو شورای ولایتی تخار در صحبت با روزنامه اطلاعات روز گفت که از ولسوالی‌های تخار تنها مراکز ولسوالی‌ها در اختیار دولت است و در سایر مناطق این ولایت طالبان حاکم است: «مثلاً در درقد حکومت بر چند کیلومتر مربع محدود کنترل دارد و سایر نقاطش کلاً در دست طالبان است.»

سخن‌گوی قول اردوی پامیر اما وضعیت امنیتی ولسوالی درقد را نسبت به گذشته خوب توصیف می‌کند: «در گذشته این ولسوالی نزدیک بود که سقوط کند اما در نتیجه‌ی سعی و تلاش اردوی ملی و پولیس و خیزش‌های مردمی وضعیت بهتر شد.»

مترکه ایالات متحده تمدید کنند. این مورد در کنفرانس ژنو در نوامبر ۲۰۲۰ مشهود بود؛ بسیاری از کمک‌کنندگان در مورد به تعویق انداختن یا لغو کنفرانس تا سال ۲۰۲۱ بحث کردند. اگرچه این کنفرانس در نهایت برگزار شد و شاهد افت چشمگیر وعده‌ها نبودیم اما همان‌طور که بسیاری‌ها نگران بودند، چهار سال معمول برای تعهدات، به سه سال کاهش یافت در حالی‌که ایالات متحده و بریتانیا آن را به شرط ارزیابی مجدد به یک سال کاهش دادند.

همچنین در مورد حضور نظامی ناتو و اشکال کمک گسترده نظامی که نیاز به نیروهای مستقر در این کشور دارد، اطمینان وجود ندارد. عدم موفقیت ایالات متحده در مشاوره با شرکای نزدیکش در ناتو قبل از ورود به توافق‌نامه سیاسی با طالبان، این متحدان را ناامید کرده است. با این وجود و علیرغم سرخوردگی‌هایی که در کشورهای عضو ناتو ایجاد شد، رهبران اتحاد و سیاستمداران اروپایی یک اصل و راهنمای اصلی «باهم و در کنار هم» را در پیش گرفتند. در میان چشم اندازهای مختلف اعضای اروپا و ناتو در مورد آینده مطلوب کمک‌های امنیتی به افغانستان، امکان اجرای عملیات پیچیده ناتو، بدون ایالات متحده، بعید به‌نظر می‌رسد. فرض کنید ایالات متحده ادامه مسیر فعلی خود را از یک کاهش حضور نظامی تا زمانی که خروج کامل می‌شود را طی کند. در این‌صورت، ناتو بدون توجه به ترجیحات سیاست کشورهای عضو، چاره‌ای جز پیروی از آن نخواهد داشت. نبود اطمینان روزافزون در مورد جدول زمانی نظامی ایالات متحده/ ناتو و از هم‌گسیختگی غرب باعث ایجاد سردرگمی، نگرانی و تنظیم سریع در میان کشورهای همسایه افغانستان و بازیگران منطقه‌ای شده و «مجموعه امنیت منطقه‌ای» را پیچیده می‌کند. به‌عنوان مثال روسیه، ایران و چین همه تعامل صریح و رسمی دیپلماتیک خود با طالبان را افزایش داده‌اند. روسیه حتی از کنفرانس صلح «بین افغانی» بین طالبان و ده‌ها سیاستمدار مخالف افغانستان در سال ۲۰۱۹ حمایت مالی کرد که دولت افغانستان آن را «خیانت» اعلام کرد. حتماً که هند از نظر تاریخی هراسان نیست، زیرا با طالبان روابط خصمانه ندارد، علناً بحث درباره شایستگی نزدیک شدن به گروه شورشی را آغاز کرده است. پاکستان به‌عنوان یک پناهگاه تاریخی و حامی طالبان، تعامل عمومی خود را با رهبران مخالف افغانستان افزایش داده است. اسلام‌آباد در اکتبر سال ۲۰۲۰ میزبان عبدالله عبدالله، رقیب اصلی رییس‌جمهور غنی، حنیف اتمر، وزیر امور خارجه، رییس مجلس، و شورشیان ضد دولت سابق، گلبدین حکمتیار، همه با مراسم بازدیدهای ایالتی بود.

همه موارد فوق تأثیر دلسردکننده‌ی بر دولت افغانستان را دقیقاً در زمانی که می‌خواهد مشروعیت خود را در صحنه بین‌المللی، در دوره‌های آغازین گفت‌وگوها با طالبان تقویت کند، گذاشته است. عبارت «مذاکرات در داخل افغانستان» که توسط ایالات متحده تشویق و توسط بسیاری از شرکا برای توصیف این گفت‌وگوها در بیشتر سال ۲۰۱۹ و نیمه اول سال ۲۰۲۰ به تصویب رسیده است، اصطلاح ترجیحی طالبان بود. این اصطلاح به طالبان اجازه می‌داد که انکار کنند که اساساً روبه‌روی دولت افغانستان که این گروه هرگز آن را به رسمیت نشناخته است، نشسته است. بسیاری از دولت‌ها فراتر رفته اند: در

ولسوالی خارج شود، اما به‌دلیل وخامت اوضاع امنیتی تصمیم بر این شد که این نیروها همچنان در این ولسوالی مستقر باشند.

درقد یکی از ولسوالی‌های شانزده‌گانه ولایت تخار است که در سال‌های پسین به‌شدت نامن شده است. این ولسوالی شکل جزیره را دارد و با دریای آمو و معاونتینش احاطه شده است.

اعضای شورای ولایتی تخار می‌گویند که در اکثر ولسوالی‌های ولایت تخار به‌شمول درقد اوضاع طوری است که تنها مراکز ولسوالی‌ها در اختیار دولت و بقیه اراضی در اختیار طالبان است.

کاهش قیمت نفت در بازارهای جهانی با افزایش شدید موارد کرونا در هند

جدی تولید کرده بود، بر اساس تصمیم جدید قرار است در ماه مه و جون ۳۵۰ هزار بشکه در روز بر تولید خود بیافزاید و این افزایش برای ماه ژوئیه بیش از ۴۰۰ هزار بشکه در روز اعلام شده است. با افزایش واکسیناسیون در بعضی از کشورهای جهان و امید به افزایش تقاضا در ماههای آینده قیمت هر بشکه نفت برنت در اوایل مارچ سال جاری به نزدیک ۷۰ دلار هم رسیده بود؛ اما در بیش از یکسالی که از شروع همه‌گیری کووید در جهان می‌گذارد بازار نفت روزهای بسیار سختی را سپری کرده است. با کاهش تقاضای جهانی و توقف فعالیتهای صنعتی و بسته شدن مرزها قیمت نفت برنت اپریل پارسال (۲۰۲۰) به حدود ۲۳ دلار هم رسیده بود. صندوق بین‌المللی پول در تازه‌ترین گزارش خود درباره «چشم‌اندا اقتصادی جهان» قیمت متوسط هر بشکه نفت در سال ۲۰۲۱ را حدود ۵۸ دلار و ۵۲ سنت پیش‌بینی کرده است.

بالاترین آمار مبتلایان به کرونا را ثبت کرد و بعضی از کشورهای اروپایی و آمریکا قرار است کمکهای پزشکی به این کشور ارسال کنند. بعضی تخمین‌ها از کاهش تقاضای گازوئیل و سوخت دیزل در ماههای اپریل و مه در هند حکایت دارد. ژاپن، چهارمین خریدار بزرگ نفت در جهان هم وضعیت مناسبی ندارد؛ از دیروز مقررات مرتبط با کرونا در توکیو و اوساکا تشدید شده‌اند که این محدودیتهای حدود یک چهارم جمعیت این کشور را شامل می‌شود. اعضای سازمان کشورهای صادرکننده نفت و تولیدکنندگان بزرگ نفتی غیر عضو، ملقب به «اوپک پلاس» در نشست خود در اول ماه اپریل موافقت کردند تولید را بطور تدریجی از ماه مه افزایش دهند؛ این تصمیم پس از آن بود که دولت جدید آمریکا از عربستان خواسته بود قیمت حاملهای انرژی را برای مصرف کنندگان کاهش دهد. اوپک پلاس که از شروع همه‌گیری کرونا اقدام به کاهش

اطلاعات روز: با شدت گرفتن وخامت اوضاع در هند به دلیل شیوع کرونا و افزایش نگرانی‌ها درباره کاهش مجدد تقاضای جهانی نفت، قیمت این کالا در معاملات امروز بازارهای جهانی افت کرده است. هند سومین واردکننده بزرگ نفت در جهان است. به گزارش بی‌بی‌سی فارسی، در معاملات امروز صبح بازارهای جهانی (به وقت گرینویچ) هر بشکه نفت خام برنت با نزدیک به ۲/۱ درصد کاهش، به حدود ۶۵ دلار و ۳۳ سنت رسید. هر بشکه نفت خام غرب تگزاس هم با همین مقدار افت ۶۱ دلار و ۳۹ سنت معامله شد. افت اخیر در حالیست که سرمایه‌گذاران در بازار نفت خود را آماده افزایش تولید برنامه‌ریزی شده کشورهای عضو اوپک و تولیدکنندگان بزرگ غیرعضو (اوپک پلاس) از ابتدای ماه می کرده بودند. امروز دوشنبه (۲۶ اپریل) هند برای پنجمین روز متوالی

درگیری نظامی مخالفان و حامیان رییس‌جمهوری سومالی

نمایندگان پارلمان به وسیله بزرگان قبایل و طوایف انتخاب می‌شوند و رییس‌جمهوری هم به وسیله نمایندگان مجلس انتخاب می‌شود. شورای امنیت سازمان ملل متحد جمعه هشدار داد که به خاطر بن بست سیاسی در سومالی، به موضوع‌های مهمی مانند مقابله با همه‌گیری ویروس کرونا، حمله ملخ‌ها به مزارع و گسترش افراط‌گرایی در این کشور بی‌توجهی شده است.

رسیده بود. اتحادیه آفریقا و سازمان ملل متحد از آقای محمد به خاطر این کار انتقاد کرده‌اند. اختلاف بر سر نحوه تقسیم قدرت بین مناطق مختلف و نحوه انتخاب اعضای کمیسیون انتخاباتی باعث بروز تاخیر در روند پیچیده انتخاب رییس‌جمهوری جدید شده است. انتخابات سومالی روندی پیچیده دارد.

عبدالشکور، از شخصیت‌های مخالف گفته‌اند که واحدهای نظامی طرفدار رییس‌جمهوری به اقامتگاه‌های آنها حمله کرده‌اند. همزمان با درگیری‌ها، یک سایت خبری خصوصی در سومالی از برگزاری تظاهرات ضدولتی در پایتخت خبر داده است. تنش بین طرفداران آقای محمد و مخالفانش پس از تمدید دوساله دوره ریاست جمهوری او بالا گرفته است. دوره ریاست جمهوری آقای محمد دو ماه پیش به پایان

اطلاعات روز: رسانه‌های محلی در موگادیشو، پایتخت سومالی از زد و خورد واحدهای نظامی طرفدار محمد عبداللهی محمد، رییس‌جمهوری این کشور و شبه نظامیان خبر داده‌اند. گزارش‌ها بیانگر حمله گروه‌های متخاصم با خمپاره و سلاح‌های سنگین به یکدیگر است. به گزارش بی‌بی‌سی فارسی، حسن شیخ محمد، رییس‌جمهوری پیشین سومالی و عبدالرحمن

مردی که ۲۲ نفر را عمداً به ویروس کرونا آلوده کرد در اسپانیا محاکمه می‌شود

و در حالی که رو به عابرن سرفه می‌کرده به مردم می‌گفته: «قصدم دارم همه شما را با ویروس کرونا آلوده کنم.» در پایان همان روزی که او این کار را می‌کرد، تست کرونای وی نیز مثبت اعلام شد. به گفته پلیس هیچ یک از افراد مبتلا دچار وضعیتی نشده‌اند که کارشان به بیمارستان بکشد. مرد متهم پس از آن که روز شنبه به مدت چند ساعت در بازداشت پلیس ماند، اکنون به دستور قاضی در جزیره مایورکا در انتظار محاکمه است.

است. پلیس پس از شناسایی این مرد ۴۰ ساله گفت که او چند روز قبل از شیوع، علائم کووید-۱۹ داشته اما پیشنهاد همکاران خود برای رفتن به خانه و قرنطینه را نپذیرفته است. او حتی به سالن بدنسازی هم رفته و چند روز پس از بروز علائم قانع شده است که تست کرونا بدهد، در حالی که همزمان سر کار هم می‌رفته است. به گفته پلیس، او در اطراف محل کار خود در حالی که تمام علائم را داشته، ماسک خود را پایین آورده

اطلاعات روز: مردی اسپانیایی مبتلا به کووید-۱۹ قرار است به اتهام «آسیب عمدی به نزدیکان» از طریق آلوده کردن آنها به ویروس کرونا محاکمه شود. به نقل از یورونیوز فارسی، این مرد اهل جزیره مایورکا در مجموع ویروس کرونا را به دست کم ۲۲ نفر انتقال داده است. او با وجود آن که علائم کووید داشته، همچنان سرکار رفته و از قرنطینه کردن خود سرباز زده است. بر پایه گزارش رسانه‌های محلی اسپانیا این مرد دست کم ۵ همکار خود را آلوده کرده و در خانه نیز تمام اعضای خانواده از جمله سه نوزاد را مبتلا به کووید-۱۹ کرده

دستگاه قضایی روسیه فعالیت بنیاد ضد فساد ناولنی را متوقف کرد

بود اما آنها اطمینان دارند که در این مسیر پیروز خواهند شد. در همین زمینه پلیس روسیه روز پنجشنبه هزار و ۷۰۰ نفر از طرفداران ناولنی را که در اعتراض به بازداشت او به خیابان‌های چندین شهر مختلف روسیه آمده بودند، دستگیر و بازداشت کرد. الکسی ناولنی، مخالف سیاسی دولت روسیه روز ۱۷ جنوری هنگام بازگشت از آلمان به روسیه بازداشت شد. او پس از مسمومیت با گاز اعصاب نوویچوک، به مدت ۵ ماه برای درمان در آلمان حضور داشت. ناولنی اما پس از بازگشت به کشور بلافاصله دستگیر و برای اجرای حکم ۲ سال و نیم حبس، راهی زندان شد.

اطلاعات روز: دادستان‌های دولتی روسیه، روز دوشنبه ۲۶ اپریل طی حکمی بنیاد مبارزه با فساد الکسی ناولنی را به حالت تعلیق در آورد. به گزارش یورونیوز فارسی، مدیران این مجموعه گفته‌اند که مسئولان دولتی دستور تعطیلی تمام فعالیت‌های این بنیاد را صادر کرده‌اند. دادگاه مسکو روز دوشنبه در نخستین جلسه برای بنیاد اف‌بی‌کی (FBK) درخواست دادستان برای افزودن این سازمان به لیست سازمان‌های تروریستی و افراطی را مورد بررسی قرار داد. سازمان عفو بین‌الملل پیشتر هشدار داده بود که این اقدام دولت روسیه شدیداً خطرناک و نگران‌کننده است.

ایوان ژدانوف، مدیر اف‌بی‌کی روز دوشنبه اعلام کرد که بعد از برگزاری دادگاه، فعالیت‌های دفتر ناولنی و کلیه مراکز این بنیاد متوقف شده است. دفتر ناولنی در مسکو در بیانیه‌ای که در کانال تلگرامی این مرکز منتشر شده تأیید کرده که این مجموعه دیگر قادر به ادامه فعالیت نخواهد بود. در این بیانیه البته تأکید شده است که افراد به صورت شخصی همچنان به مبارزه با فساد در حزب حاکم روسیه ادامه خواهد داد. طرفداران آقای ناولنی می‌گویند هرچند جنگیدن آسان نخواهد

ترکیه در «روزها و ماه‌های آتی» به آمریکا پاسخ می‌دهد

است این هفته در این باره بیانیه‌ای صادر کند. جو بایدن، رییس‌جمهوری ایالات متحده شنبه به مناسبت یکصد و ششمین سالروز یادبود قربانیان کشتار ارمنه در جنگ جهانی اول به وسیله امپراتوری عثمانی، این واقعه را «نسل‌کشی» نامید. در پی این اقدام، وزارت امور خارجه ترکیه با فراخواندن سفیر آمریکا اعتراض خود را اعلام کرده بود. پیش از این حدود ۳۰ کشور جهان، از جمله آلمان و فرانسه از کوچ اجباری و کشتار صدها هزار ارمنی در خاک عثمانی حین جنگ جهانی اول به‌عنوان نسل‌کشی نام برده‌اند. ترکیه با رد نسل‌کشی، می‌گوید این افراد قربانیان جنگ داخلی بوده‌اند و تعداد بیشتری از مسلمانان به‌دست شبه‌نظامیان ارمنی که متحد روسیه تزاری بودند، کشته شده‌اند. به‌کارگیری واژه‌ی نسل‌کشی از سوی جو بایدن در حالی رخ داده که روابط آنکارا و واشنگتن دچار تنش است. به گفته ابراهیم کالین، آقای اردوغان در تماس تلفنی روز جمعه با جو بایدن، به رییس‌جمهوری آمریکا گفته است که به رسمیت شناختن نسل‌کشی، اشتباه بزرگی برای آمریکا خواهد بود.

اطلاعات روز: ابراهیم کالین، سخن‌گوی رییس‌جمهوری ترکیه با «شنیع» دانستن نسل‌کشی خواندن کشتار ارمنه در جنگ جهانی اول از سوی رییس‌جمهوری آمریکا، از پاسخ جهانی اول به این اقدام جو بایدن «در روزها و ماه‌های آتی» خبر داد. به نقل از بی‌بی‌سی فارسی، آقای کالین یک‌شنبه در مصاحبه با خبرنگاری رویترز بدون اشاره به اقدامات احتمالی کشورش گفت: «در روزها و ماه‌های آینده در اشکال مختلف واکنش‌هایی خواهیم داشت.» به گفته‌ی آقای کالین، رجب طیب اردوغان، رییس‌جمهوری ترکیه قرار است دوشنبه درباره این موضوع در نشست هیأت وزیران صحبت کند. ابراهیم کالین همچنین گفت مجلس ترکیه هم قرار

• صاحب امتیاز و مدیرمسئول: ذکی دریابی
 • سردبیر چاپی: م. علی جاوید مالکی
 • سردبیر آنلاین: لیاقت لایق
 • گزارش‌گران و خبرنگاران: ایوذر ملک‌نژاد، جلیل رونق، خادم‌حسین کریمی، سهراب سروش، عابرسایگان، عبدالواحد حیدری، عصمت‌الله سروش، لطف‌علی سلطانی، لیاقت لایق، هادی خوشنویس و واجد روحانی
 • مترجم: جلیل پژواک
 • ویراستار: شیرمهریار
 • صفحه‌آرا: رضا مظفری
 • ارتباطات و روابط عمومی: محمدحسین جویا
 • ایمیل: dailyetilaatroz@gmail.com
 • آدرس: کابل، کارته‌سه

mjoya.dailyetilaatroz@gmail.com

شماره تماس: ۰۷۹۷۴۳۵۷۷۷ - ۰۷۶۷۱۵۲۰۶۲

توزیع: کانون فرهنگی زنگ صبح ۰۷۴۴۰۲۱۹۵۲

شماره تماس: ۰۷۲۹۱۱۹۵۵۱ - ۰۲۰۲۵۰۰۱۸۷

چالش عکس‌های قدیمی؛ سرگرمی‌ای که سر از انفعال و خشونت‌پذیری درمی‌آورد

محمدحسین توفیقی

این دو هفته‌ای اخیر برای افغانستان خبرهای بدی به همراه داشت؛ هفته‌ی اول خبر خروج نیروهای خارجی منتشر شد، در شرایطی که افغانستان در لبه‌ی پرتگاه قرار دارد و در هفته‌ی بعدی برگزاری کنفرانس صلح استانبول به زمان نامعلومی تعلیق شد. کمیسیون حقوق بشر در گزارشش از رقم هولناک تلفات غیرنظامیان خبر داد؛ در سه ماه ۵۷۳ کشته که ۲۹ تن آن مربوط به شش روز اخیر، از جمله شامل حادثه دلخراش قتل مسافران در غور می‌باشد. تشدید خشونت در این حد و تعویق کنفرانس صلح و خروج امریکا که آینده‌ی کشور را به مخاطره مواجه می‌کند، حوادث عادی نیست و باید جامعه را و خصوصا سیاستمداران و آگاهان را تکان سختی می‌داد، ولی در جریان این حوادث دردناک و ناامیدکننده اهالی فیسبوک از خط‌بنویس عادی گرفته تا سیاستمداری که ادعای رهبری دارد و تا روشنفکری که داعیه‌ی راه‌اندازی تحول فکری را دارد، بی‌خیال این حوادث عظیم و شوک‌آور، به چالش عکس‌های قدیمی مشغول بودند. ماجرا از این قرار بود که کاربران فیسبوک عکس‌های قدیمی‌شان را نشر می‌کردند و مخاطبان‌شان در کمته‌ها و یا در پست‌های‌شان سعی می‌کردند با نشر عکس‌های قدیمی‌تر از آن طرف مقابل را به چالش بکشند. این چالش در حدی بود که رسانه‌ها به آن توجه کردند.

در وضعیتی که قتل و کشتار در بالاترین حدش قرار دارد و کشور دچار بحران عمیق است، مشغولیت باسوادان و تحصیل کرده‌های کشور در سرگرمی‌های فیسبوکی به معنای تخدیر شدگی و بی‌مسئولیتی آن‌ها در قبال سرنوشت عمومی است.

سرگرمی ضرور است، ولی در جا و زمانش

سرگرمی و بی‌خیالی از وضعی که فرد در آن قرار دارد خوبست و برای فرار از زیر بار روزگار گاهی هم ضرور. در وضعیت ناگواری که ما قرار داریم - طوری که به ما لقب غمگین‌ترین مردمان جهان را داده‌اند - بیش از هر مردم دیگر به شادی و سرگرمی ضرورت داریم؛ ولی در شرایط کنونی که کشور و سرنوشت ملی ما در موقعیت حساس و سرنوشت‌سازی قرار دارد و بسته به نوع کنش و برخورد شهروندان نسبت به آن است، مشغولیت با سوادان کشور در این روزها به

سرگرمی در فیسبوک که ناظران و از جمله خشونت‌گرایان و جنگ‌طلبان از آن طریق، طرز دید و حساسیت شهروندان را نسبت به سرنوشت‌شان و سرنوشت مملکت رصد می‌کنند، پیام بدی می‌فرستد.

در چنین شرایطی چنین عملکردی نشان‌دهنده‌ی انفعال و خشونت‌پذیری است. این انفعال در مقابل این همه قساوت، آن‌هم در زمانی که امیدی به صلح و ختم جنگ است، به کسانی که می‌خواهند فرصت پیش‌آمده برای صلح و ختم خشونت را ضایع کنند جسارت بیشتر می‌بخشد و آن‌ها بدون ترس از واکنش افکار عمومی نهایت تلاش خود را در برهم‌زدن این موقعیت به خرج می‌دهند. با توجه به این، در چنین وقت حساسی استفاده از فیسبوک به عنوان ابزار سرگرمی به جای ابزار دادخواهی و بسیج افکار عمومی برای صلح، عملکردی از سر غفلت و نابخردی است.

استفاده‌ی نادرست از یک امکان اساسی

در زمان ماقبل رسانه‌های اجتماعی، پخش و نشر اطلاعات پرهزینه و با محدودیت‌های فراوان مواجه بود که تا به دسترس قرار می‌گرفت از هفت‌خوان رستم می‌گذشت. وسایل اطلاع‌رسانی هم بسیار کم و انگشت‌شمار بود؛ روزنامه، رادیو و تلویزیون تنها وسایل پخش و نشر اطلاعات بود. دست‌یافتن به این وسایل به سبب لزوم هزینه‌ی زیاد برای عده‌ی معدود امکان‌پذیر بود. از این وسایل فقط حکومت‌ها و عده‌ی انگشت‌شمار افراد و گروه‌های قدرت‌مند

امریکا و ناتو تصمیم به خروج نیروهای‌شان گرفته‌اند و گویا قرار نیست اگر وضعیت خراب شود مسئولیتی به عهده گیرند. در چنین وضعیتی تنها نیروی تاثیرگذاری که می‌تواند به طرفین منازعه فشار آورد و جامعه جهانی را به وقوع یک فاجعه متوجه کند، افکار عمومی است.

و تلویزیون بروی تا سخت را به مخاطبان انتقال دهی. امروز از برکت تلفن هوشمند که بسیار ارزان قابل دسترس همه است می‌توانی دیدگاه و نظرت را با دیگران به اشتراک بگذاری، می‌توانی تجمعات را سازماندهی کنی و مسئولین را مورد باز پرس قرار دهی و حتا تاریخ بسازی. یا می‌توانی چالش عکس‌های قدیمی راه بیندازی، از پشت میز ادارات یا در کدام شهر خارجی عکس بیندازی و داشته‌هایت را به رخ دیگران بکشی.

تا جایی که من از ۲۰۱۶ به اینطرف تجربه استفاده از فیسبوک را دارم، فیسبوک و همین‌طور اغلب شبکه‌های اجتماعی محل سرگرمی و به رخ کشیدن موقعیت و مقام بوده است. البته نقش رسانه‌های اجتماعی در راه‌اندازی تظاهرات و گردمایی‌های چون جنبش روشنایی یا کمپاین‌های صلح‌خواهی و عبدالرئوف را به خانه بیاورید غیر قبل انکار است، اما این کنش‌ها، کنش‌های مقطعی بود. به همان سرعت که ایجاد می‌شد، به همان سرعت نا پدید می‌گشت و به همین دلیل هیچ یک این کنش‌ها نتیجه‌ی ملموسی در پی نداشت.

به‌جز از این فعالیت‌های حسابی اکثرا اهالی رسانه‌های اجتماعی، به‌طور خاص فیسبوکی‌ها، به سرگرمی‌ها و به رخ کشیدن موقعیت و مقام‌شان به دیگران مشغول بوده‌اند. اگر این امکانات وسیع اطلاع‌رسانی را با آن امکانات اندک زمان ماقبل اینترنت و ماقبل رسانه‌های اجتماعی مقایسه کنیم متوجه می‌شویم که در چه موقعیت حساسی

برخوردار بودند. با این وجود در آن وقت‌ها روشنفکران و کنش‌گران برای احقاق حق‌شان و پی‌گیری مطالبات‌شان از وسایل بسیار محدودی در بهترین حالت از مجلات که به‌صورت محدودی نشر و پخش می‌شد برای بسیج افکار عمومی استفاده می‌کردند. در بسیاری جاها امکان استفاده از مجلات هم میسر نبود، بسیاری حوادث تاریخ‌ساز توسط شب‌نامه و نشریات ممنوعه شکل گرفته است.

اما در وقت و زمانی که ما زندگی می‌کنیم از برکت اینترنت و سازوکار و طروقی که بر روی آن ایجاد شده، خصوصا ظهور رسانه‌های اجتماعی، امکانات وسیع اطلاع‌رسانی و تبادل اطلاعات را در اختیار عموم قرار داده است. امروز ضرور نیست برای بیان دیدگاه و اشتراک نظر با مخاطبان حتما به روزنامه مطلب بنویسی یا در استدیوی رادیو

از سرنوشت ملی، چه استفاده‌های بی‌بوده می‌کنیم.

در لبه‌ی پرتگاه

در این روزها افغانستان سر دو راهی صلح و تشدید جنگ، و حتا جنگ داخلی، قرار دارد. اگر از فرصت پیش آمده که فرصت بی‌نظیر برای ختم منازعه‌ی قریب نیم‌قرن افغانستان خوانده شده است به خوبی استفاده شود - که نمی‌شود مگر با حمایت و پشتیبانی پیگیر و جدی شهروندان - ممکن است سرنوشت نابسامان مملکت به‌سوی صلح و آرامش سروسامان یابد و افغانستان وارد فصل امید و آبادی شود.

اگر فرصت به‌دست آمده مدیریت نشود و از دست رود، جنگ و خشونت به احتمال زیاد که با شدت و پیچیدگی بیشتر تازمانی نامعلومی ادامه پیدا کند و این فصل دراز و شوم درازتر شود. عملکرد سیاسیون و تصمیم‌گیرندگان حکومت که در چند دستگی بر سر چگونگی نظام آینده دچارند، اختلافات قومی و فرقه‌ی که چون آتش زیرخاکستر در این اواخر شعله‌هایی از آن - ولو به‌صورت خفیف - مشاهده می‌شود و طالبان که با عزم فتح در سراسر کشور تا دروازه شهرها پیش آمده‌اند، نشانه‌های خوبی از آینده نیست. مضاف بر این‌ها، امریکا و ناتو تصمیم به خروج نیروهای‌شان گرفته‌اند و گویا قرار نیست اگر وضعیت خراب شود مسئولیتی به عهده گیرند. در چنین وضعیتی تنها نیروی تاثیرگذاری که می‌تواند به طرفین منازعه فشار آورد و جامعه جهانی را به وقوع یک فاجعه متوجه کند، افکار عمومی است.

وضعیت کنونی کشور و سرنوشت ملی مانند فردی است که روی پل لرزانی قرار دارد که اگر این پل توسط مردم و تأکید افکار عمومی مستحکم و ثابت نگاه داشته شود می‌تواند کشور از این وضعیت شکننده عبور کند و به صلح و آرامش برسد، در غیر این‌صورت کشور در قعر آتش جنگ سقوط خواهد کرد. با در نظرداشتن این وضعیت ضرور است که همه‌ی مردم به‌خصوص فعالین فیسبوکی در کنار رسانه‌های رسمی که انعکاس دهنده‌ی صدای مردم است با جدیت و قاطعیت تمام به طرفه‌های جنگ فشار آورد تا صلح و آرامش در کشور تأمین شود. بعد از تأمین صلح و آرامش فرصت‌های بسیاری برای سرگرمی است. بنابراین فیسبوک‌داران محترم سرگرمی‌ها را به زمان دیگر موکول کنید، فعلا وقت پیکار است.

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت
دولت جمهوري اسلامي افغانستان
د کسرهني، اوبولگولو او مالداري وزارت
وزارت زراعت، آبياري و مالداري
پروژه زراعت و مالداري به اشتراک مردم

«دعوت به داوطلبی روش باز داخلی»

شماره دعوت به داوطلبی: MAIL/IFAD/CLAP-IC/PRN28/11012021/NCB

پروژه زراعت و مالداري به اشتراک مردم CLAP وزارت زراعت، آبياري و مالداري از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت می‌نماید تا در پروژه داوطلبی اعمار شبکه آبياري پدخوابی قریه سنجددره مرکز ولایت پروان را مطابق به احجام کاری ارایه شده در شرطنامه اشتراک نموده، شرطنامه مربوطه را در فلش دیسک (حافظه) بطور رایگان از آمریت تدارکات پروژه CLAP و یا از وبسایت اداره تدارکات ملی (www.npa.gov.af) و همچنان معلومات متذکره را می‌توانند از وبسایت وزارت زراعت، آبياري و مالداري (www.mail.gov.af) و وبسایت اکبر (www.acbar.org) بدست آورده، آفرهای خویش را مطابق شرایط مندرج شرطنامه و طبق قانون و طرزالعمل تدارکات به زبان انگلیسی طور سربسته از تاریخ نشر اعلان الی ۲۰/۰۳/۱۴۰۰ ساعت ۱۰:۰۰ بجه قبل از ظهر به آمریت تدارکات پروژه زراعت و مالداري به اشتراک مردم، واقع تعمیر پامیر منزل پنجم وزارت زراعت، آبياري و مالداري تسلیم نمایند، آفرهای ناوقت رسیده و اینترنتی قابل پذیرش نمی‌باشد. جلسه آفرگشایی پروژه متذکره بتاريخ ۲۰/۰۳/۱۴۰۰ ساعت ۱۰:۰۰ بجه قبل از ظهر در دفتر پروژه CLAP واقع تعمیر پامیر منزل پنجم وزارت زراعت، آبياري و مالداري دایر می‌گردد. تضمین آفر بصورت تضمین خط بانکی مبلغ (۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دوصدهزار افغانی می‌باشد.

هر روز روزنامه اطلاعات روز را پست در منزلتان دریافت کنید

Subscribe to Daily Etilaat Roz

6 Months

Annual

120\$ USD

200\$ USD

برای ادارات دولتی و شرکت‌ها

۴۰۰۰ افغانی

۷۰۰۰ افغانی

شش ماهه

یک ساله

قیمت: ۲۰ افغانی

یادداشت: تنها یادداشت روز دیدگاه رسمی اطلاعات روز می‌باشد. مسئولیت سایر نوشته‌ها به نویسندگان آن بر می‌گردد.

چگونه بایدن می‌تواند به برقراری صلح در افغانستان پسا خروج کمک کند؟

ضروری نداند.

سوم، بایدن باید توجه و منابع ایالات متحده را بیشتر از پیش به پروژه‌های فراملی اختصاص دهد که در طولانی‌مدت به نفع افغانستان واقع خواهند شد. ایالات متحده به‌طور سنتی دولت‌های آسیای میانه را از طریق منشور روسیه و چین می‌بیند و تا همین اواخر انرژی و سرمایه اندکی را صرف همکاری‌های منطقه‌ای با این کشورها کرده است. اما پروژه‌هایی مانند «سیستم برق آسیای میانه» که در صورت پیشرفت برق بیشتری را از بیکستان به افغانستان خواهد رساند و خط لوله انتقال گاز طبیعی «تاپی» (ترکمنستان، افغانستان، پاکستان و هند) که در حال حاضر متوقف شده است، آینده‌ای را نوید می‌دهد که در آن افغانستان و کشورهای منطقه با ثبات‌تر و مرفه‌ترند. خوب است که بایدن از دیپلماسی و سرمایه ایالات متحده برای حمایت از این پروژه‌ها و تلاش‌های توسعه‌ای مشابه استفاده کند.

سرانجام، ایالات متحده باید به حمایت از دولت افغانستان و به ویژه نیروهای دفاعی و امنیتی ملی این کشور ادامه دهد. افغانستان در طول تاریخ معاصر خود هرگز از نظر اقتصادی خودکفا نبوده است. حکومت پسا ۲۰۰۱ افغانستان از طریق کمک‌های عظیم خارجی دوام آورده و هنوز ۷۵ درصد بودجه عمومی این کشور را کمک‌های مالی بیرونی تشکیل می‌دهد و بیشتر این مبلغ از ایالات متحده می‌آید. در سکتور امنیتی، واشنگتن ۹۵ درصد از هزینه‌های افغانستان را پوشش می‌دهد.

هنوز خیلی زود است که افغانستان تماما یا حتی قسما از نظر مالی خودکفا شود. اما تحولات سال ۱۹۹۲ این کشور یادآور خوبی است که در صورت قطع ناگهانی کمک‌ها به افغانستان، چه اتفاقی می‌تواند بیفتد. رژیم نجیب‌اللهی تحت حمایت شوروی چند سال پس از خروج نیروهای شوروی از این کشور دوام آورد، اما آنچه فاجعه آفرید، رژیم را سقوط داد و جنگ داخلی خونین افغانستان را شعله‌ور ساخت، قطع کمک مالی به حکومت نجیب‌الله بود.

اگر بایدن عاقلانه عمل کند و فرصت را از دست ندهد، خروج نظامی امریکا از افغانستان در واقع می‌تواند دست واشنگتن را برای پیگیری صلح در افغانستان با شدت و خلاقیت بیشتر، از طریق سیاست‌های منطقه‌ای، باز کند. اعمال مسئولانه نفوذ امریکا (برای به دست آوردن نتیجه بهتر از آنچه افغانستان در حال حاضر محکوم به پذیرفتن آن است) به زمام‌داری استادانه نیاز دارد اما این کار باید انجام شود. در غیر آن ایالات متحده می‌تواند اجازه دهد افغانستان دوباره بین طرف‌های درگیر تقسیم شود. یا می‌تواند نظاره‌گیر طالبان باشد که به تدریج قدرت را به دست می‌گیرند، دو دهه پیشرفت نابرابر اما امیدوارکننده مردم افغانستان را هیچ می‌سازند و این کشور را بار دیگر به سرزمین موعود افراط‌گرایان با اهداف جهانی تبدیل می‌کنند. آن وقت است که تاریخ ۱۱ سپتامبر، به جای این‌که یادآور یک فاجعه باشد، تاریخ رقم‌خوردن دو فاجعه تاریخی دانسته خواهد شد.

سخت‌گیرانه و سنگین ایالات متحده رهبری پاکستان را تشویق به اقدام مثبت کند، پس ارزش خشم مردم را خواهد داشت. پاکستان با معضلی آشنا روبرو است: پاکستان می‌تواند برای حفظ مؤقت نظم در جامعه خود پیوسته به عناصر بنیادگرایی جامعه پاکستان که به‌طور فزاینده‌ای در حال رشد هستند باج دهد یا با خودداری از پذیرفتن رادیکالیسم و با تحمل آتش‌سوزی مؤقتی، کاری را انجام دهد که برای همه خوب است و در نهایت به آرامش دائمی جامعه پاکستان می‌انجامد. ما دیده‌ایم که رویکرد اولی به کجا می‌انجامد. خطر دیگر: چین ممکن است از رأی خود در شورای امنیت سازمان ملل متحد برای محافظت از پاکستان در برابر جرمه‌های سازمان ملل استفاده کند یا برای تلافی اقدامات واشنگتن علیه اسلام‌آباد، تحرکات هوایی و دریایی خود را علیه متحدان ایالات متحده افزایش دهد. اما با توجه به ارزش سرمایه‌گذاری چین در پاکستان و تهدیدهای ناشی از خشونت افراط‌گرایان و بی‌ثباتی منطقه‌ای علیه یکپارچگی منطقه‌ای، این شاید همان جایی باشد که رقبای بین‌المللی بتوانند در آن برای همکاری با یکدیگر به توافق برسند.

دوم، بایدن در کنار راه‌اندازی کارزار اعمال فشار بر پاکستان باید همه تلاش خود را برای برقراری روابط حسنه بین پاکستان و هند انجام دهد. این دو قدرت هسته‌ای در ماه فبروری اعلام آتش‌بس کردند و از آن پس تدابیر مقدماتی آشتی‌جویانه متعدد را روی دست گرفته‌اند. تأکید بر این پیشرفت‌ها و تعامل نزدیک با ذینفعانی همچون امارات متحده عربی که نقش مثبت در این تلاش‌ها دارند باید از اولویت‌های اصلی ایالات متحده در قبال هند و پاکستان باشد. تلاش برای کاهش خصومت با هند می‌تواند بدگمانی امنیتی پاکستان را (کمی) کاهش دهد و باعث شود که اسلام‌آباد بیش از این ادامه بازی «عمق استراتژیک» و در نتیجه آن وابستگی پاکستان به طالبان افغانستان را

بهبود داده است. پاکستان نه یک شریک قابل‌اعتماد است و نه همکاری که اهمیتش به اندازه‌ای باشد که ایالات متحده بخواهد به خاطر منافع استراتژیک واهی، از نقش مخرب اسلام‌آباد چشم‌پوشی کند. راه‌های متعدد وجود دارد که بایدن می‌تواند از طریق آن پاکستان را ترغیب کند تا رفتار خود را تغییر دهد. «گروه ویژه اقدام مالی» وضعیت پاکستان را در «لیست خاکستری» به‌عنوان تمویل‌کننده تروریسم در ماه جون بررسی خواهد کرد. قرارگرفتن پاکستان در این لیست هم‌اکنون هزینه‌های اقتصادی سنگینی را بر این کشور وارد کرده است. اگر این کشور همکاری خود را با طالبان قطع نکند، بایدن می‌تواند امکان لابی‌کردن گروه ویژه اقدام مالی را برای قراردادن پاکستان در لیست سیاه فراهم کند.

چگونه ایالات متحده می‌تواند پاکستان را پاسخگو نگه‌دارد و صداقتش را ارزیابی کند؟ با نظارت بر دستگیری، حبس و اخراج طالبان از خاک پاکستان و همچنین با رصد واقعیت‌های عینی در افغانستان. اگر مقاومت طالبان به لانه‌های مرزی این گروه بستگی دارد، پس ایالات متحده می‌تواند تعهد پاکستان به صلح در افغانستان را با توجه به تعداد و شدت حملات طالبان در افغانستان طی ماه‌های آینده اندازه‌گیری کند و مطابق با آن پاسخ دهد.

بایدن علاوه بر گزینه فشار شدید، گزینه‌های دیگری نیز دارد: برای مثال هدف قراردادن مأموران اصلی آی‌اس‌آی و ارتش پاکستان از طریق وضع تحریم علیه آن‌ها، یا تلاش برای معرفی پاکستان به‌عنوان دولت حامی تروریسم. بایدن هر ابزاری را که انتخاب می‌کند، ایالات متحده باید انتظارات مشخص داشته باشد و برای خواسته‌های خود از پاکستان، استحکام و پافشاری نشان دهد. اما این مسیر خالی از خطر نیست. همان‌طور که قابل پیش‌بینی است، این اقدامات احساسات ضد امریکایی را در پاکستان ملتهب خواهد کرد. اما اگر جرمه‌های

دیگری می‌تواند مسیر سیاسی افغانستان را تعیین کند.

دو رییس‌جمهور پیشین ایالات متحده نتوانستند دستگاه استخباراتی ارتش پاکستان را مهار کنند. دونالد ترامپ در سال ۲۰۱۸ موضع تهاجمی‌تری اتخاذ کرد و پاکستان را به دلیل بازی دوگانه، با قطع کمک نظامی واشنگتن به اسلام‌آباد، تنبیه کرد اما استراتژی واضحی در قبال افغانستان نداشت. روابط ایالات متحده و پاکستان از آن‌زمان به بعد دوباره جان گرفته است و پاکستان مشتاق بوده است که خود را در روند صلح افغانستان مفید و بی‌خطر نشان دهد.

اما دلیل چندانی وجود ندارد که فکر کنیم لفاظی جدید پاکستان بازتاب‌دهنده تغییرات اساسی در سیاست این کشور است. حمایت پاکستان از طالبان یک راز قدیمی و آشکار است؛ رهبران طالبان هنوز در کوئته، کراچی و پیشاور آزادانه گشت‌وگذار می‌کنند. پاکستان دهه‌هاست که برای پیش‌برد اهداف سیاست خارجی خود افراط‌گرایی و افراط‌گرایان را سرگرم یا تحمل کرده است؛ این کار پاکستان افغانستان را گرفتار هرج‌ومرج و اسلام‌آباد را مجبور به پرداخت هزینه‌های داخلی سنگین کرده است. اما آیا تندرتهای ارتش و آی‌اس‌آی پاکستان واقعا یک شبه دکترین اصلی خود را کنار می‌گذارند؟ بسیار بعید است. وزارت دفاع ایالات متحده در ماه می سال ۲۰۲۰ تأیید کرد که پاکستان هنوز به شبه‌نظامیان پناه می‌دهد.

اکنون که ایالات متحده از افغانستان خارج می‌شود هیچ دلیلی وجود ندارد که پاکستان به ملایمت رفتار کند. ایالات متحده به‌زودی دیگر به فضای هوایی پاکستان یا مسیرهای تأمیناتی زمینی این کشور نیاز نخواهد داشت. پاکستان با قاطعیت به سمت چین متمایل شده است، بیجینگ حدود ۶۰ میلیارد دلار را از طریق دالان اقتصادی چین و پاکستان به اسلام‌آباد پمپاژ می‌کند و روابط ایالات متحده و هند پیوسته در حال

اگر بایدن عاقلانه عمل کند و فرصت را از دست ندهد، خروج نظامی امریکا از افغانستان در واقع می‌تواند دست واشنگتن را برای پیگیری صلح در افغانستان با شدت و خلاقیت بیشتر، از طریق سیاست‌های منطقه‌ای، باز کند.

آیدان مارک لوئیس، دیپلمات
مترجم: جلیل پژواک

احمدشاه مسعود طی سفری به فرانسه در ماه اپریل ۲۰۰۱، پارلمان اروپا را از نقشه‌ی القاعده برای حمله به ایالات متحده هشدار داد و خواستار کمک بیشتر به افغانستان شد. میزبان‌های فرانسوی‌اش از وی تمجید کردند، اما امریکایی‌ها هشدار مسعود را نادیده گرفتند. در ۹ سپتامبر همان سال دو عامل القاعده که خود را روزنامه‌نگار جا زده بودند، مسعود را در پایگاهش در منطقه خواجه به‌اولدین ترور کردند. در روز بعد از ترور مسعود، القاعده هواپیماهای رده‌شده را به مرکز تجارت جهانی، میدانی در پنسیلوانیا و ساختمان پنتاگون کوبید. بقیه ماجرا را می‌دانیم.

انتخاب بیستین سالگرد حملات ۱۱ سپتامبر به‌عنوان مهلت خروج نیروهای امریکایی از افغانستان اندوه‌بار است اما احتمالا نه به گونه‌ای که رییس‌جمهور بایدن فکر می‌کند باشد. این تاریخ به جای پایان دادن مسئولانه به طولانی‌ترین جنگ ایالات متحده، احتمالا چرخه‌ای از تراژدی‌های تازه را برای افغان‌ها و شاید روزی هم برای امریکایی‌ها رقم خواهد زد.

واکنش‌ها به اعلام تصمیم خروج، از تمجید «رهبری شجاعانه» بایدن تا تمسخر و انتقاد از این تصمیم، متفاوت بوده است. بسیاری از ناظران با ابراز ناامیدی عمیق و اشاره به هزینه نسبتاً پایین نگهداری ۲۵۰۰ سرباز باقیمانده امریکا در افغانستان، از شکنندگی روند صلح، عدم پابندی طالبان به تعهدات این گروه در توافق‌نامه دوحه (از جمله ضمانت‌های ضدتروریسم) و ملموس بودن خطر یک جنگ داخلی دیگر در فقدان نیروی بازدارنده حضور نیروهای بین‌المللی در افغانستان، ابراز نگرانی می‌کنند. درحالی‌که اشرف غنی، رییس‌جمهور افغانستان با صدور بیانه‌ای تصمیم ایالات متحده را پذیرفته، بسیاری دیگر از افغان‌ها ابراز نومییدی و نگرانی کرده‌اند.

این را که آیا دستور بایدن مبنی بر خروج از افغانستان برای منطقه و ایالات متحده فاجعه می‌آفریند یا خیر، تنها زمان می‌تواند نشان دهد. در حال حاضر مسأله اساسی این است که ایالت متحده از روند صلح فعلی افغانستان جدا نشود. بایدن هنوز ابزارهای سیاسی ایالات متحده را برای جلوگیری از فروپاشی حکومت افغانستان، ارتقای ثبات و امنیت منطقه‌ای و جلوگیری از یک بحران آبخاری در منطقه در اختیار دارد.

اولین کاری که بایدن باید انجام دهد اعمال فشار بر پاکستان برای حمایت از نتیجه‌ی صلح‌آمیز برای افغانستان است. تحلیل‌گران افغانستان و مقامات افغان دیری‌ست معتقدند که اگر پاکستان از ارائه لانه‌ی امن و اسلحه به طالبان دست بکشد، مسیر جنگ تغییر خواهد کرد. پاکستان بیش از هر کشور

راه‌های متعدد وجود دارد که بایدن می‌تواند از طریق آن پاکستان را ترغیب کند تا رفتار خود را تغییر دهد. «گروه ویژه اقدام مالی» وضعیت پاکستان را در «لیست خاکستری» به‌عنوان تمویل‌کننده تروریسم در ماه جون بررسی خواهد کرد. قرارگرفتن پاکستان در این لیست هم‌اکنون هزینه‌های اقتصادی سنگینی را بر این کشور وارد کرده است. اگر این کشور همکاری خود را با طالبان قطع نکند، بایدن می‌تواند امکان لابی‌کردن گروه ویژه اقدام مالی را برای قراردادن پاکستان در لیست سیاه فراهم کند.